

ΕΛΛΑΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΑ
1862

Εκδόσις

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΝ ΤΩ ΚΑΤΑΝΕΥΚΤΩ ΚΑΡΑΪΣ
ΧΑΡΟΣ 2 (119)

1862

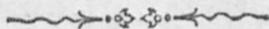
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ

ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Κατ' ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως.

ΥΠΟ

ΘΑΝ. Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Καθηγητοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Βαρθακείου Λυκείου.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΕΩΤΑΤΗ

Μετὰ μεγάλων μεταβυθμίσεων καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ἤδη
προσαρτωμένων εἰς τὴν Ἑλλάδα χωρῶν, ἐν ἧ ὑπάρχουσι
καὶ τέσσαρες κεχαραγμένοι νεωστὶ γεωγραφικοὶ πίνακες,

Ἡμισφαίριον Ἐνρώπης, Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ὁ ΚΟΡΑΝΗΣ,

(Ὁδὸς Περικλεους, ἀριθ. 119).

1882.

Handwritten notes at the top of the page, including the Greek letter ω and other faint characters.

Αρ. 812 αρω

20 α

Handwritten notes in the lower section, including the Greek letter ω and other characters.

Ἡ μικρὰ αὕτη Γεωγραφία συνετάχθη ἐκ τῶν πρῶτων, καὶ διὰ τοῦτο χρέος ἔχω παραδίδωνα αὐτὴν ἡμῶν τοῦ κοινοῦ νὰ διασαφήσω τινά, τὰ ὅποια ἴσως θελήσῃ ἡ κηὶ δύσληπτα ἢ ἀνάρμοστα νὰ μανθάνωνται ὑπὸ παιδίων.

Ἐν πρώτοις μετεχειρίσθην ἐρωτήσεις ἐντὸς τοῦ ὅλου βιβλίου καὶ κατὰ προτροπὴν πολλῶν δημοδιδασκάλων, οἵτινες ἐκ πείρας βεβαιώθησαν ὅτι ἡ ἐρώτησις εἶνε τὰ μάλα διεγερτικὴ εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν γεωγραφικῶν μαθημάτων.

Τὴν ὕλην αὐτῆς διήρξα εἰς δύο, καὶ ὅσα μὲν ἐνόμισα ὅτι οἱ μαθηταὶ πρέπει ἀμέσως νὰ μάθῃ ὡς ἀπολύτως ἀναγκαῖα, τὰ ἔθεσα ἐν πρώτοις ἐπιπέτοις κεφαλαίοις, καὶ εἰς ταῦτα οἱ φίλοι διδάσκαλοι πρέπει νὰ ἐξασκῶσιν πολὺ τὸν μαθητὴν· τὰ δὲ ὡς δευτέρου λόγου ἔθεσα ἐν ἑξῆσι κεφαλαίοις, καὶ δύνανται νὰ παραδίδωνται ὡς τοιαῦτα μετὰ τὴν ἐντελῆ ἐκμάθησιν τῶν πρώτων.

Τὰ ἱστορικὰ πέφυγον διότι συγχρόνως οἱ παῖδες μανθάνουσι καὶ τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν δι' ἰδίου ἐγχειριδίου· σπανίως δὲ μεταχειρίζομαι ἱστορικόν τι, ὅπου εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖον, ἵνα βοηθῇ εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς ἱστορίας· εἰς αὐτὸν τὸν τρόπον ἐγένετο τὸ κεφάλαιον τὸ ἐξ ἀπολύτως ἀναγκαῖον.

Μέτρον ἑκτάσεως μετεχειρίσθην τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καθιερωμένον ἐκτετακτικὸν εἰς τὸ κράτος δηλ. τὸ μὲτρον τῆς ἐκμάθησιν

...αμενον ἐκ δέκα βασιλικῶν σταδίων ἢ 10
...ηγεων, τὸ ὅποσον ἐν μεγίστη χρήσει εἶνε ἐν
...κλεισμένος ὅτι διὰ τῶν παιδῶν κατ' ὀλίγον δύναται
...μᾶλλον νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ περιπόθητον δεκαδι-
κὸν μετρικὸν σύστημα.

Τέλος δὲ τὸ δέκατον τέταρτον τὴν γεωγραφίαν μου ταύτην ἐκ-
δίδων ὅλως μετερρυθμισμένην εὔχομαι, ἵνα κατὰ τι καὶ αὕτη ἡ
ἐκδοσις φανῆ χρήσιμος εἰς τὴν φίλην νεολαίαν τῆς πατρίδος μας.

Α. Α. Σ.

(α) Πρὸς κατὰμέτρησιν τῆς ἐκτάσεως μεταχειρίζονται οἱ γεω-
γράφοι τὸ γεωγραφικὸν μίλιον (= 22, 84 ποδ.) τμηιούμενον ὅ-
τι 5 μίλια (= πέντε γεωγραφικά μίλια). Ἀλλ' ἡμεῖς, τὸ δεκαδι-
κὸν σύστημα ἀκολουθοῦντες, ὅπερ καὶ ἐν Γαλλίᾳ, μεταχειρίζο-
μεθα διὰ μὲν τὴν κατὰμέτρησιν τῆς ἐκτάσεως τὸ βασιλικὸν πῆ-
χυν τοῦ ὁποίου τὸ δέκατον εἶνε τὸ ἕξῃς,

τὸ στάδιον (1,000 βασιλ. πῆχ.), καὶ τὸ μυριάμετρον (= 10,000
βασιλ. πῆχ.)· διὰ δὲ τὴν κατὰμέτρησιν τῶν ἐπιφανειῶν ὄν τετρα-
γωνικὸν πῆχυν, τὸ τετραγωνικὸν στάδιον καὶ τὸ τετραγωνικὸν
μυριάμετρον.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Α'. ΕΚ ΤΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ.

1. Ὅρισμός τῆς Γεωγραφίας καὶ σχῆμα τῆς γῆς.

Ἐρώτ. Τί λέγεται Γεωγραφία ;

Ἀπ. Γεωγραφία λέγεται ἡ περιγραφή τῆς Γῆς (α).

Ἐρ. Τί εἶνε ἡ γῆ ;

Ἀπ. Ἡ γῆ εἶνε οὐράνιον σῶμα, ὡς ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ οἱ ἄλλοι ἀστέρες.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ σχῆμα τῆς γῆς ;

Ἀπ. Ἡ γῆ ἔχει σχῆμα στρογγύλου, ὡς τὸ πορτοκάλιον.

Ἐρ. Πῶς καταλαμβάνομεν τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς ;

Ἀπ. Τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς καταλαμβάν-

(α) Τὴν Γεωγραφίαν διαιροῦσιν εἰς τρία μέρη· α' εἰς Μαθηματικὴν γεωγραφίαν, ἣτις θεωρεῖ τὴν γῆν ὡς οὐράνιον σῶμα καὶ ἐξετάζει αὐτῆς τὴν θέσιν, τὸ μῆκος καὶ πλάτος, τὴν σχέσιν αὐτῆς πρὸς τὰ ἄλλα οὐράνια σώματα. τὸ σχῆμα αὐτῆς καὶ τὸ μέγεθος· β' εἰς Φυσικὴν γεωγραφίαν, ἣ ὁποία πραγματεύεται περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, τῆς περικυκλοῦσας αὐτὴν ἀτμοσφαιρας καὶ περὶ ἄλλων τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἀντικειμένων· γ' εἰς Πολιτικὴν Γεωγραφίαν, ἣτις θεωρεῖ τὴν γῆν ὡς κατοικητήριον τοῦ ἀνθρώπου καὶ διαιρεῖ αὐτὴν εἰς ἐπικρατείας κτλ.

νομεν ἐκ τοῦ ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν ἐπ' αὐτῆς οὔτε τὰς μεγάλας πεδιάδας, οὔτε τὰς ἐκτεταμένους θάλασσας.

Ἐρ. Τὰ ὄρη δὲν βλάπτουσι τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς ;

Ἄπ. Τὰ ὄρη οὐδεμίαν βλάβην παρέχουσιν εἰς τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς· διότι παραβαλλόμενα αὐτὰ πρὸς τὸ χόνδρος τῆς γῆς εἶνε ὡς τὰ σπυρία ἐπὶ τοῦ φλουδίου τοῦ πορτοκαλίου.

2. Κινήσεις τῆς γῆς.

Ἐρ. Τὰ οὐράνια σώματα κινουῦνται ;

Ἄπ. Ἐκ τῶν οὐρανίων σωμάτων, ἄλλα μὲν κινουῦνται, ὡς ἡ γῆ, ἡ σελήνη, ἄλλα δὲ εἶνε ἀκίνητα, ὡς ὁ ἥλιος.

Ἐρ. Πόσας κινήσεις ἔχει ἡ γῆ ;

Ἄπ. Ἡ γῆ ἔχει δύο κινήσεις, μίαν τὴν ὁποίαν κάμνει περὶ τὸν ἥλιον εἰς ἓν ἔτος καὶ λέγεται ἐνιαύσιος, καὶ ἄλλην τὴν ὁποίαν κάμνει περὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς εἰς εἴκοσι τέσσαρας ὥρας καὶ λέγεται ἡμερησία.

Ἐρ. Τί παρίγεται ἐκ τῶν κινήσεων τῆς γῆς ;

Ἄπ. Ἐκ τῆς περὶ τὸν ἥλιον κινήσεως τῆς γῆς παράγονται αἱ τέσσαρες ὥραι τοῦ ἔτους (ἔαρ ἢ ἀνοιξίς, θέρος ἢ καλοκαίριον, φθινοπωρον, χειμῶν), ἐκ δὲ τῆς κινήσεως περὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ.

3. Γῆνη Σφαῖρα, Χάρται γεωγραφικοί.

Ἐρ. Πῶς ἀπεικονίζεται ἡ γῆ ;

Ἄπ. Ἡ γῆ ἀπεικονίζεται διὰ στρογγύλου σώμα-

τος, και τουτο ονομάζεται *γηίνη σφαιρα* ἢ ἀπλῶς *σφαιρα τῆς γῆς* (α).

Ἐρ. Πῶς ἄλλῶς δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν τὴν γῆν ;

Ἄπ. Τὴν γῆν δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν καὶ ἐπὶ χαρτίου, ἐννοοῦντες αὐτὴν κεχωρισμένην εἰς δύο ἴσα μέρη, καὶ τουτο καλεῖται *ἐπιπεδοσφαιριον* ἢ *κοσμοσφαιριον*.

Ἐρ. Τί λέγονται χάρται γεωγραφικοί ;

Ἄπ. Χάρται γεωγραφικοὶ λέγονται οἱ παριστάνοντες ἐπὶ χαρτίου εἰς ἐπίπεδον σχῆμα ἢ ὄλην τὴν γῆν ἢ μέρος αὐτῆς.

4. Ὁρίζων.

Ἐρ. Τί λέγεται ὀρίζων ;

Ἄπ. Ὁρίζων λέγεται ἡ κυκλικὴ ἐκείνη περιφέρεια, τὴν ὁποίαν ὁ οὐρανὸς σχηματίζει γύρω ἡμῶν, ὅταν στεκώμεθα ἐπὶ τόπου ἐλευθέρου καὶ ὑψηλοῦ.

Ἐρ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ὁ ὀρίζων ;

Ἄπ. Ὁ ὀρίζων διαιρεῖται εἰς τέσσαρα μέρη· καὶ τὸ μὲν μέρος ὅπου φαίνεται ὅτι ἀνατέλλει ὁ ἥλιος λέγεται *Ἀνατολή*, τὸ δὲ μέρος ὅπου φαίνεται ὅτι δύει λέγεται *Δύσις*, τὸ μὲ μέρος, τὸ ὁποῖον ἔχομεν πρὸς τὰ δεξιὰ μας, ὅταν πρὸς τὸν ἥλιον ἦμεθα ἐστραμμένοι *Μεσημβρία* ἢ *Νότος*, καὶ τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ *Βορρᾶς* ἢ *Ἄρκτος*.

(α) Ὁ διδάσκαλος δεικνύει εἰς τοὺς μαθητάς του τὴν σφαιρὰν καὶ λέγει εἰς αὐτοὺς ὅτι διὰ σφαιρας τοιαύτης δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν τὴν γῆν.

Ἐρ. Πῶς ὑποδιαιροῦνται τὰ τέσσαρα ταῦτα μέρη τοῦ ὀρίζοντος ;

Ἄπ. Τὰ τέσσαρα ταῦτα μέρη τοῦ ὀρίζοντος ὑποδιαιροῦνται εἰς ἄλλα τέσσαρα : τὸ Βορειανὰτολικὸν μεταξὺ τοῦ βορείου καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ, τὸ Βορειοδυτικὸν μεταξὺ τοῦ βορείου καὶ τοῦ δυτικοῦ, τὸ Νοτιανὰτολικὸν μεταξὺ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ, καὶ τὸ Νοτιοδυτικὸν μεταξὺ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ δυτικοῦ.

Ἐρ. Πῶς σημειώνονται ἐπὶ τῶν χαρτῶν τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ ὀρίζοντος ;

Ἄπ. Τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ ὀρίζοντος σημειώνονται ἐπὶ τῶν χαρτῶν οὕτως : εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτῶν σημειώνεται ὁ Βορρᾶς ἢ ἡ Ἄρκτος, εἰς τὸ κάτω ὁ Νότος ἢ ἡ Μεσημβρία, εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ παρατηρήτου ἡ Ἀνατολή καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἡ Δύσις.

5. Πόλοι, ἄξων τῆς γῆς.

Ἐρ. Τί λέγονται πόλοι ;

Ἄπ. Πόλοι λέγονται τὰ δύο σημεῖα τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τὰ ὅποια μένουσιν ἀκίνητα, ὅταν αὐτὴ κινῆται περὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς, καὶ ὁ μὲν πρὸς βορρᾶν καλεῖται πόλος Βόρειος ἢ Ἀρκτικός, ὁ δὲ πρὸς νότον πόλος Νότιος ἢ Ἀνταρκτικός.

Ἐρ. Τί λέγεται ἄξων τῆς γῆς.

Ἄπ. Ἄξων τῆς γῆς λέγεται ἡ νοουμένη εὐθεῖα γραμμὴ, ἣ τις ἐνώνει τοὺς δύο πολοὺς, καὶ περὶ τὴν ὁποίαν ἡ γῆ στρέφεται εἰς εἴκοσι τέσσαρας ὥρας.

6. Κύκλοι ἐπὶ τῆς σφαίρας, μοίραι.

Ἐρ. Τί λέγονται κύκλοι ἐπὶ τῆς σφαίρας;

Ἄπ. Κύκλοι λέγονται αἱ κυκλικαὶ γραμμαί, τὰς ὁποίας φέρομεν ἐπὶ τῆς σφαίρας διὰ τὰ δυνάμεθα τὰ προσδιορίζωμεν τῆν θέσιν ὁποιοῦδήποτε τόπου ἐπ' αὐτῆς.

Ἐρ. Πόσοι εἶνε κυριώτεροι τούτων;

Ἄπ. Κυριώτεροι τούτων εἶνε ἕξ, δύο μεγάλοι καὶ τέσσαρες μικροὶ κύκλοι. ✕

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ δύο μεγάλοι κύκλοι;

Ἄπ. Μεγάλοι κύκλοι εἶνε :

α. Ὁ Ἰσημερινός, ὅστις ἀπέχει ἰσάκεις ἀπὸ τῶν δύο πόλων καὶ διαιρεῖ τὴν γῆν εἰς δύο ἡμισφαίρια, εἰς Βόρειον καὶ εἰς Νότιον ἡμισφαίριον. ὠνομασθη δὲ οὕτω, διότι ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἡμέρα εἶνε πάντοτε ἴση μὲ τὴν νύκτα.

β. Ὁ Μεσημβρινός, ὅστις διέρχεται διὰ τῶν δύο πόλων καὶ τέμνων καθέτως τὸς Ἰσημερινὸν διαιρεῖ τὴν γῆν εἰς δύο ἴσα μέρη. ὠνομασθη δὲ οὕτω, διότι ὅταν ὁ ἥλιος διέρχεται δι' αὐτοῦ γίνεται μεσημέριον καθ' ἅπαντας τοὺς ὑπ' αὐτὸν πόπους.

Ἐρ. Εἶνε πολλοὶ οἱ μεσημβρινοί;

Ἄπ. Οἱ μεσημβρινοὶ εἶνε ἄπειροι. ἀλλὰ πρῶτος μεσημβρινὸς θεωρεῖται ὁ διαιρῶν τὴν γῆν εἰς δύο ἡμισφαίρια, εἰς Ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον ἢ Παλαιὸν κόσμον καὶ εἰς Ἀπικτὸν ἡμισφαίριον ἢ Νέον κόσμον (α).

(α) Ἐδῶ ὁ διδύσκαλος πρέπει νὰ δεῖξη ἐπὶ τοῦ πίνακος καὶ τὰ τέσσαρα ἡμισφαίρια καὶ νὰ γυμνάσῃ τοὺς μαθητὰς του νὰ τὰ διακρίνωσιν εὐκόλως καὶ νὰ τὰ δεικνύωσιν ἐρωτώμενοι.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ τέσσαρες μικροὶ κύκλοι ;

Ἄπ. Οἱ τέσσαρες μικροὶ κύκλοι εἶνε· οἱ δύο Τροπικοὶ καὶ οἱ δύο Πολικοὶ, οἱ ὅποιοι εἶνε παράλληλοι τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ εὐρίσκονται ὁ μὲν εἰς τροπικὸς καὶ ὁ εἰς πολικὸς μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Βορείου πόλου, ὁ δὲ ἄλλος τροπικὸς καὶ ὁ ἄλλος πολικὸς μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Νοτίου πόλου.

Ἐρ. Πῶς ὀνομάζονται οἱ δύο τροπικοὶ κύκλοι ;

Ἄπ. Ὁ τροπικὸς, ὅστις κεῖται μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Βορείου πόλου ὀνομάζεται τροπικὸς τοῦ Καρκίνου, ὁ δὲ ἄλλος ὁ μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Νοτίου πόλου τροπικὸς τοῦ Αἰγόκερω.

Ἐρ. Πῶς ὀνομάζονται οἱ δύο πολικοὶ κύκλοι ;

Ἄπ. Ὁ πολικὸς κύκλος, ὅστις εἶνε περὶ τὸν Βόρειον πόλον, ὀνομάζεται Βόρειος πολικὸς κύκλος, ὁ δὲ ἄλλος ὅστις εἶνε περὶ τὸν Νότιον πόλον, Νότιος πολικὸς κύκλος.

Ἐρ. Πῶς διαιρεῖται ἕκαστος τῶν κύκλων ;

Ἄπ. Ἐκαστος κύκλος εἶτε μέγας εἶτε μικρὸς διαιρεῖται εἰς 360 ἴσα μέρη, τὰ ὅποια καλοῦνται μοῖραι.

Ἐρ. Αἱ μοῖραι ὑποδιαιροῦνται ;

Ἄπ. Μάλιστα αἱ μοῖραι ὑποδιαιροῦνται ἐκάστη εἰς ἐξήκοντα πρῶτα λεπτά, καὶ τούτων πάλιν ἕκαστον εἰς ἐξήκοντα δευτέρα· γράφονται δὲ οὕτω $40^{\circ} 6' 23''$ (= 40 μοῖραι, 6 πρῶτα λεπτά καὶ 23 δευτέρα).

Ἐρ. Πόσον ἀπέχουσιν οἱ τροπικοὶ τοῦ Ἰσημερινοῦ ;

Ἄπ. Οἱ τροπικοὶ κύκλοι ἀπέχουσιν ἑκάτερος ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ $23 \frac{1}{2}$ μοῖρας.

Ἐρ. Οἱ δὲ πολικοὶ πόσον ἀπέχουσι τῶν πόλων ;

Ἀπ. Οἱ πολικοὶ κύκλοι ἀπέχουσιν ὡσαυτως τῶν πόλων 23 $\frac{1}{2}$ μοίρας.

7. Γεωγραφικὸν πλάτος καὶ μῆκος.

Ἐρ. Τί χρησιμεύουσιν οἱ μεγάλοι κύκλοι εἰς τὴν γεωγραφίαν ;

Ἀπ. Οἱ μεγάλοι κύκλοι χρησιμεύουσι διὰ νὰ δεικνύωσι τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος τόπου τινὸς ἐπὶ τῆς σφαίρας.

Ἐρ. Τί λέγεται πλάτος ;

Ἀπ. Πλάτος λέγεται ἡ ἀπόστασις τόπου τινὸς ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ.

Ἐρ. Τί λέγεται μῆκος ;

Ἀπ. Μῆκος λέγεται ἡ ἀπόστασις τόπου τινὸς ἀπὸ τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ.

Ἐρ. Γνωρίζοντες λοιπὸν τὸ μῆκος καὶ πλάτος τόπου τινὸς πῶς εὐρίσκομεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς σφαίρας ;

Ἀπ. Ὅταν γνωρίζωμεν τὸ μῆκος καὶ πλάτος τόπου τινὸς προσδιορίζομεν ἐπὶ τῆς σφαίρας τὴν θέσιν αὐτοῦ, ἢ ὁποῖα εἶνε ἐπὶ τοῦ σημείου τῆς συμπτώσεως αὐτῶν.

8. Ζῶναι ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐρ. Εἰς πόσας ζῶνας διαιρεῖται ἡ γῆ ;

Ἀπ. Ἡ γῆ διὰ τῶν τροπικῶν καὶ διὰ τῶν πολικῶν κύκλων διαιρεῖται εἰς πέντε ζῶνας, τὴν διακεκαυμένην, τὰς δύο εὐκράτους, καὶ τὰς δύο κατεψυγμένας ζῶνας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ διακεκαυμένη ζώνη ;

Ἄπ. Ἡ διακεκαυμένη ζώνη εἶνε ἡ εὐρισκομένη μεταξύ τῶν δύο τροπικῶν καὶ ἔχουσα ἐν τῷ μέσῳ τὸν Ἴσημερινόν· ἐνταῦθα ἡ θερμότης εἶνε πολὺ μεγάλη.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ δύο εὐκρατοὶ ζῶναι ;

Ἄπ. Αἱ δύο εὐκρατοὶ ζῶναι εἶνε ἡ μὲν μία εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον μεταξύ τοῦ τροπικοῦ τοῦ Καρκίνου καὶ τοῦ Βορείου πολικοῦ κύλου, ἡ δὲ ἄλλη εἰς τὸ νότιον ἡμισφαίριον μεταξύ τοῦ τροπικοῦ τοῦ Αἰγόκερω καὶ τοῦ Νοτίου πολικοῦ κύλου· ἐνταῦθα ἡ ζέστη καὶ τὸ ψυχος εἶνε συγκερασμένα.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ κατεψυγμένα ζῶναι ;

Ἄπ. Κατεψυγμένα ζῶναι εἶνε ἡ μὲν Βόρειος μεταξύ τοῦ Βορείου πολικοῦ κύλου, ἡ δὲ Νότιος μεταξύ τοῦ Νοτίου πολικοῦ κύλου· ἐνταῦθα τὸ ψυχος εἶνε μέγιστον.

Β'. ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ.

1. Διαίρεσις τῆς σφαίρας.

Ἐρ. Τί παρατηροῦμεν ἐν πρώτοις ἐπὶ τῆς γῆς ;

Ἄπ. Ἐν πρώτοις παρατηροῦμεν ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς συνίσταται ἐκ δύο μερῶν, τῆς ξηρᾶς, ἡ ὅποια κατέχει τὸ τρίτον τῆς ἐπιφανείας τῆς, καὶ τοῦ ὕδατος, τὸ ὅποιον καλύπτει τὰ ἐπίλοιπα δύο τρίτα αὐτῆς.

Ἐρ. Πῶς ὀνομάζονται τὰ μεγάλα μέρη τῆς ξηρᾶς ;

Ἀπ. Τὰ μεγάλα μέρη τῆς ξηρᾶς ὀνομάζονται ἤπειροι.

Ἐρ. Πόσαι εἶνε αἱ ἤπειροι ;

Ἀπ. Αἱ ἤπειροι εἶνε πέντε, ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία, ἡ Ἀφρική, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσι τὸν παλαιὸν κόσμον, καὶ ἡ Ἀμερική καὶ ἡ Νέα Ὀλλανδία ἢ Αὐστραλία, ἀποτελοῦσαι τὸν Νέον κόσμον.

Ἐρ. Τὰ δὲ μικρὰ μέρη τῆς ξηρᾶς πῶς ὀνομάζονται ;

Ἀπ. Τὰ μικρὰ μέρη τῆς ξηρᾶς, τὰ ὁποῖα βρέχονται πανταχόθεν ὑπὸ ὑδάτων, λέγονται νῆσοι.

Ἐρ. Τί λέγεται χερσόνησος ;

Ἀπ. Χερσόνησος λέγεται μέρος ξηρᾶς, τὸ ὁποῖον ἐξέχει πολὺ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ περιλαμβάνεται ὑπ' αὐτῆς ἐκ τριῶν τοῦλάχιστον μερῶν.

Ἐρ. Τί λέγεται ἀκρωτήριο ;

Ἀπ. Ἀκρωτήριο λέγεται ἄκρα γῆς βραχῶδης ἐκτεινομένη πολὺ εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἐρ. Τί λέγεται ἰσθμὸς ;

Ἀπ. Ἴσθμὸς λέγεται μέρος γῆς στενόν, τὸ ὁποῖον ἐνώνει δύο ξηρᾶς καὶ χωρίζει δύο θαλάσσας.

Ἐρ. Τί λέγεται λόφος, τί βουνόν, καὶ τί ὄρος ;

Ἀπ. Λόφος λέγεται ὑψωμα γῆς μικρόν, ἐὰν δὲ τοῦτο εἶνε ὑψηλότερον καὶ πετρῶδες τότε λέγεται βουνόν, καὶ ἐὰν αὐτὸ εἶνε ὑψηλότερον τοῦ βουνοῦ ὀνομάζεται ὄρος.

Ἐρ. Τί λέγεται ἠφαιστειον ;

Ἀπ. ἠφαιστειον λέγεται ὄρος, τὸ ὁποῖον ἀναπέμ-

πει κατὰ καιροὺς πῦρ, καπνὸν καὶ ἄλλας ὕλας μεμιγμέ-
νας, βραστὸν ὕδωρ κτλ. αἱ δὲ ὄπαι ἐπὶ τῶν κορυφῶν ἢ
ἐπὶ τῶν πλευρῶν του καλοῦνται κρατῆρες.

Ἐρ. Τί λέγεται κορυφή ὄρους καὶ τί ὑπώρεια ;

Ἄπ. Κορυφή ὄρους λέγεται τὸ ὑψηλότετον μέρος
τοῦ ὄρους, ὑπώρεια δὲ τὸ χαμηλότετον αὐτοῦ μέρος.

Ἐρ. Τί λέγονται πεδιάδες ;

Ἄπ. Πεδιάδες λέγονται ἐκτεταμέναι χῶραι, ἔχου-
σαι ἐπιφάνειαν ὁμαλήν καὶ ἐπίπεδον.

Ἐρ. Τί λέγονται κοιλάδες ;

Ἄπ. Κοιλάδες λέγονται μικραὶ πεδιάδες κείμεναι
μεταξὺ δύο ὀρέων.

Ἐρ. Τί λέγονται ὄροπέδια ;

Ἄπ. Ὄροπέδια λέγονται τόποι ἐπίπεδοι, ἐκτεινόμε-
νοι ἐπὶ ὑψώματος ἢ ἐπὶ κορυφῆς ὄρους.

Ἐρ. Τί λέγονται ἔρημοι ;

Ἄπ. Ἐρημοὶ λέγονται ἐκτεταμέναι ἄφοροι χῶραι
καὶ ἀκατοίκητοι καὶ πολλάκις κεκαλυμμένοι ὑπό ἄμμου.

2. Διαίρεσις τῶν ὑδάτων.

Ἐρ. Τὰ ὕδατα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς πῶς διαιροῦνται ;

Ἄπ. Τὰ ὕδατα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς διαιροῦνται εἰς δύο,
εἰς ὕδατα τῆς θαλάσσης καὶ εἰς ὕδατα τῆς ξηρᾶς· καὶ
ἐκ μὲν τῶν ὑδάτων τῆς θαλάσσης σχηματίζονται οἱ ὠ-
κεανοί, ἐκ δὲ τῶν ὑδάτων τῆς ξηρᾶς αἱ πηγαί, οἱ ρύα-
κες, οἱ ποταμοὶ καὶ αἱ λίμναι.

Ἐρ. Πόσοι εἶνε οἱ ὠκεανοί ;

Ἄπ. Οἱ ὠκεανοὶ εἶνε πέντε, οἱ ἐξῆς.

α. Ὁ Ἀτλαντικός ὠκεανός, ὅστις ἔχει τὸν παλαιὸν κόσμον πρὸς ἀνατολὰς καὶ τὸν νέον κόσμον πρὸς δυσμὰς.

β. Ὁ Μέγας ἢ Εἰρηνικός ὠκεανός, ὅστις ἔχει τὸν παλαιὸν κόσμον πρὸς δυσμὰς καὶ τὸν νέον πρὸς ἀνατολὰς.

γ. Ὁ Ἰνδικός ὠκεανός, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται μεταξύ Ἀσίας, Ἀφρικῆς καὶ Νέας Ὀλλανδίας.

δ. Ὁ Βόρειος παγωμένος ὠκεανός, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται πρὸς τὸν Βόρειον πόλον.

ε. Ὁ Νότιος παγωμένος ὠκεανός, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται πρὸς τὸν Νότιον πόλον.

Ἐρ. Τί σχηματίζουν οἱ ὠκεανοί;

Ἀπ. Οἱ ὠκεανοὶ σχηματίζουν θάλασσας, κόλπους, λιμένας, ὄρμους, πορθμούς.

Ἐρ. Τί λέγεται θάλασσα;

Ἀπ. Θάλασσα λέγεται μέρος ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον εἰσχωρεῖ συνήθως μεταξύ ἡπείρων.

Ἐρ. Τί λέγεται κόλπος;

Ἀπ. Κόλπος λέγεται μέρος θαλάσσης, τὸ ὁποῖον εἰσχωρεῖ βαθέως εἰς τὴν ξηράν.

Ἐρ. Τί λέγεται λιμὴν;

Ἀπ. Λιμὴν λέγεται μικρὸς κόλπος, εἰς τὸν ὁποῖον δύνανται ἐν ἀσφαλείᾳ νὰ διαμένωσι τὰ πλοῖα καὶ νὰ μὴ προσβάλλωνται ὑπὸ τῶν ἀνέμων.

Ἐρ. Τί λέγεται ὄρμος;

Ἀπ. Ὄρμος λέγεται μικρότερος τοῦ λιμένος κόλπος, ὅπου δύνανται νὰ ἀράζωσι τὰ πλοῖα.

Ἐρ. Τί λέγεται πορθμός;

Ἀπ. Πορθμός λέγεται μέρος στενὸν θαλάσσης, διὰ τοῦ ὁποίου συγκοινωνοῦσι δύο θάλασσαι.

Ἐρ. Τί λέγονται πηγαί;

Ἀπ. Πηγαί λέγονται τὰ ὕδατα, τὰ ὁποῖα ἐξέρχονται ἐκ τῆς γῆς· ἐκ τούτων σχηματίζονται οἱ ρυάκες, καὶ ἐκ τῶν ρυάκων τὰ ποτάμια.

Ἐρ. Τί λέγεται ποταμός;

Ἀπ. Ποταμός λέγεται ὁ συνιστάμενος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ ρυάκων καὶ ποταμίων καὶ χυνόμενος συνήθως εἰς τὴν θάλασσαν· ἐὰν δὲ χύνεται εἰς ἄλλον ποταμὸν τότε λέγεται παραπόταμος.

Ἐρ. Τί λέγονται ἐκβολαὶ ποταμοῦ ἢ στόμια;

Ἀπ. Ἐκβολαὶ ποταμοῦ ἢ στόμια λέγονται τὰ μέρη, κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ ποταμὸς χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἐρ. Τί λέγεται δεξιὰ καὶ τί ἀριστερὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ;

Ἀπ. Δεξιὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ λέγεται ἐκεῖνη τὴν ὁποῖαν ἔχομεν εἰς τὰ δεξιὰ μας, ὅταν βλέπωμεν πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ, ἢ δὲ ἄλλη λέγεται ἀριστερὰ ὄχθη.

Ἐρ. Τί λέγεται κοίτη τοῦ ποταμοῦ;

Ἀπ. Κοίτη τοῦ ποταμοῦ λέγεται ὁ μεταξὺ δύο ὄχθων τόπος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ρέουσι τοῦ ποταμοῦ τὰ ὕδατα.

Ἐρ. Τί λέγεται χείμαρρος ;

Ἀπ. Χείμαρρος λέγεται τὸ ποτάμιον, τὸ ὁποῖον τρέχει τὸν χειμῶνα καὶ ξηραίνεται τὸ θέρος.

Ἐρ. Τί λέγεται διῶρυξ ;

Ἀπ. Διῶρυξ λέγεται τεχνητὴ αὐλαξ, διὰ τῆς ὁποίας συγκοινωνοῦσι δύο ποταμοὶ πρὸς ἀλλήλους ἢ θάλασσα πρὸς θάλασσαν ἢ ποταμόν.

Ἐρ. Τί λέγεται λίμνη ;

Ἀπ. Λίμνη λέγεται μεγάλη ἔκτασις ὕδατος περιτριγυρισμένη ὑπὸ ξηρᾶς.

3. Ἀτμόσφαιρα, ἄνεμοι, κλίμα.

Ἐρ. Τί λέγεται ἀτμόσφαιρα ;

Ἀπ. Ἀτμόσφαιρα λέγεται ὁ ἀήρ, ὁ ὁποῖος περικυκλώνει τὴν γῆν· συνίσταται δὲ ἐκ διαφόρων ἀερίων καὶ χρησιμεύει εἰς ἀναπνοὴν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ζώων καὶ φυτῶν.

Ἐρ. Τί ἐκ τῆς γῆς ἀναβαίνει εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ;

Ἀπ. Εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ἀναβαίνουντι ἅπαντες οἱ ἀτμοὶ καὶ αἱ ἀναθυμιάσεις αἱ ἐξατμιζόμεναι ἐκ τῆς γῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

Ἐρ. Τί ἐκ τούτων σχηματίζεται ;

Ἀπ. Ἐκ τοῦ ἀτμοῦ καὶ ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων τούτων σχηματίζονται τὰ νέφη (σύννεφα)· ἐκ δὲ τῶν νεφῶν γίνεται ἡ βροχὴ, ἡ χιὼν, ἡ χάλαρα, αἱ ἀστραπαὶ, αἱ βρονταὶ καὶ οἱ ἄνεμοι.

Ἐρ. Πόσοι εἶνε οἱ κυριώτεροι ἄνεμοι ;

Ἀπ. Οἱ κυριώτεροι ἄνεμοι εἶνε τέσσαρες· αἱ. ὁ Βα-

ρέας, ὅστις πνέει ἐκ τοῦ βορείου μέρους· β'. ὁ Νότος, ὅστις πνέει ἐκ τοῦ νοτίου μέρους· γ'. ὁ Ἀπηνλιώτης, ὅστις πνέει ἐξ ἀνατολῶν· δ'. ὁ Ζέφυρος ἢ Δυτικὸς ἄνεμος, ὅστις πνέει ἐκ δυσμῶν.

Ἐρ. Τί λέγεται κλίμα ἐνὸς τόπου ;

Ἄπ. Κλίμα λέγεται ὁ βαθμὸς τῆς θερμοκρασίας ἧτοι τῆς θερμότητος καὶ τοῦ ψύχους ἐκάστου τόπου.

Ἐρ. Τί λέγονται προϊόντα ;

Ἄπ. Προϊόντα λέγονται ὅσα τρέφει ἢ παράγει ἡ γῆ, καὶ εἶνε ζῶα, φυτὰ καὶ ὄρυκτά.

Ἐρ. Τί λέγονται ζῶα ;

Ἄπ. Ζῶα λέγονται ὅλα τὰ ὄντα, τὰ ὁποῖα ζῶσι καὶ κινουῦνται ἐκ τινος τόπου εἰς ἄλλον εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε ἐντὸς τῶν ὑδάτων.

Ἐρ. Τί λέγονται φυτὰ ;

Ἄπ. Φυτὰ λέγονται ὅσα φύονται εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε ἐντὸς τῶν ὑδάτων, οἷον τὰ δένδρα καὶ τὰ χόρτα.

Ἐρ. Τί λέγονται ὄρυκτά ;

Ἄπ. Ὄρυκτά λέγονται, ὅσα ἐξορύσσομεν ἧτοι ἐκβάλλομεν ἐκ τῆς γῆς· οἷον τὰ μέταλλα, οἱ λιθάνθρακες κτλ.

5. Ἄνθρωποι.

Ἐρ. Τί γνωρίζομεν ἐν γένει περὶ τῶν ἀνθρώπων ;

Ἄπ. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι οἱ διεσπαρμένοι καθ' ἅπασαν τὴν γῆν ἀποτελοῦσιν ἐν μόνον γένος· διαιροῦνται ὁμῶς εἰς φυλάς, τῶν ὁποίων ἐπισημότεραι εἶνε πέντε, αἱ ἐξῆς·

ά. Ἡ *Καυκασία* ἢ *λευκὴ φυλὴ* αὕτη ἔχουσα χρῶμα λευκόν, κρανίον ὠσειδές καὶ μακρὰ μαλλία κατοικεῖ τὴν Εὐρώπην, τὸ νότιον καὶ δυτικὸν τῆς Ἀσίας καὶ τὸ βόρειον τῆς Ἀφρικῆς.

β'. Ἡ *Μογγολικὴ* ἢ *καίτρινη φυλὴ*, ἣτις ἔχουσα χρῶμα ὠχρόν, ῥίνα πλατεῖαν, ὀφθαλμοὺς μικροὺς καὶ λοξοὺς καὶ προεξέχοντα μῆλα τῶν παρειῶν κατοικεῖ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς Ἀσίας, μικρὸν μέρος τῆς βορείου Εὐρώπης καὶ τῆς βορείου Ἀμερικῆς καὶ μέρος τῆς Ὠκεανίας.

γ'. Ἡ *Αἰθιοπικὴ* ἢ *μαύρη φυλὴ*, ἣτις ἔχει χρῶμα μαῦρον, οὖλα καὶ κοντὰ μαλλία καὶ χεῖλη παχέα καὶ κατοικεῖ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ὠκεανίας.

δ'. Ἡ *Ἀμερικανικὴ φυλὴ* αὕτη ἔχουσα χρῶμα χαλκόφαιον, μαῦρα καὶ τραχέα μαλλία καὶ κρανίον πεπιεσμένον εἰς τὰ πλάγια κατοικεῖ τὴν ἐπίλοιπον Ἀμερικὴν.

ε'. Ἡ *Μαλαϊκὴ φυλὴ*, ἣτις ἔχουσα χρῶμα καστανόν, στόμα μέγα, πυκνά, μαῦρα καὶ οὖλα μαλλία κατοικεῖ τὴν Αὐστραλίαν καὶ τὰς νήσους τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Πόσοι λογαριάζονται οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς ;

Ἄπ. Ἄπαντες οἱ ἄνθρωποι οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς λογαριάζονται ὑπὲρ τὸ ἐν διλίονιον καὶ τριακόσια ἑκατομμύρια.

6. Θρησκεία.

Ἐρ. Τί λέγεται θρησκεία ;

Ἀπ. Θρησκεία λέγεται ἡ λατρεία τοῦ ὑπερτάτου ἔντος.

Ἐρ. Πόσαι εἶνε αἱ κυριώτεραι θρησκείαι ;

Ἀπ. Αἱ κυριώτεραι θρησκείαι εἶνε τέσσαρες·

α. Ἡ Χριστιανική θρησκεία, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι περὶ τὰ 350 ἑκατομ. ψυχῶν.

β. Ἡ Ἑβραϊκή, ἔχουσα περὶ τὰ 5 ἑκατ.

γ. Ἡ Μωαμεθανική, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι περὶ τὰ 120 ἑκατ.

δ. Ἡ ἐθνική ἢ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἣτις περιλαμβάνει ὅλους τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Ἐρ. Πῶς διαιρεῖται ἡ χριστιανική θρησκεία ;

Ἀπ. Ἡ χριστιανική θρησκεία διαιρεῖται εἰς τρεῖς μεγάλας διαιρέσεις· τὴν Ἀνατολικὴν Ὀρθόδοξον, τὴν Δυτικὴν ἢ Καθολικὴν καὶ τὴν θρησκείαν τῶν Διαμαρτυρομένων.

7. Ἔθνος, νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίγη.

Ἐρ. Τί λέγεται ἔθνος ;

Ἀπ. Ἔθνος λέγεται λαὸς πολιτισμένος, ὅστις ἔχει τὴν αὐτὴν καταγωγὴν, θρησκείαν καὶ γλῶσσαν, τὰ αὐτὰ ἥθη καὶ ἔθιμα καὶ κατοικεῖ συνήθως εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος τῆς γῆς.

Ἐρ. Ποῦ κατοικοῦσιν οἱ πολιτισμένοι λαοί ;

Ἀπ. Οἱ πολιτισμένοι λαοὶ ἔχουσι σταθερὰς διαμονὰς κατοικοῦντες εἰς οἰκίας.

Ἐρ. Τί λέγονται νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφη ;

Ἄπ. Νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφη λέγονται λαοὶ ἡμιβάρβαροι ἢ ὄλως ἄγριοι κατοικοῦντες εἰς σκηνάς, καλύβας καὶ σπήλαια.

8 Πολίτευμα.

Ἐρ. Τί λέγεται πολίτευμα ;

Ἄπ. Πολίτευμα λέγεται ὁ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον κυβερνᾶται ἓν ἔθνος.

Ἐρ. Πόσα εἶνε τὰ εἶδη τῶν πολιτευμάτων ;

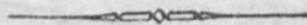
Ἄπ. Τέσσαρα.

α. Ἡ Ἀπόλυτος μοναρχία, ὅταν νόμος ἦνε ἡ θέλησις τοῦ ἀπολύτου ἡγεμόνος.

β. Ἡ Συνταγματικὴ μοναρχία, ὅταν ἄρχῃ ὁ βασιλεὺς περιοριζόμενος ὑπὸ βουλῶν ἀντιπροσωπευσῶν τὸ ἔθνος.

γ. Τὸ Ἀριστοκρατικὸν πολίτευμα, ὅταν ἄρχωσιν εἰς ἓν ἔθνος οἱ ἄριστοι.

δ. Τὸ Δημοκρατικὸν πολίτευμα, ὅταν ἅπας ὁ λαὸς λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους.

ΕΥΡΩΠΗ.

Ἐρ. Εἰς ποῖον ἡμισφαίριον ἀνήκει ἡ Εὐρώπη ;

Ἄπ. Ἡ Εὐρώπη, ὡς εἴπομεν, ἀνήκει εἰς τὸ Ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον καὶ συνέχεται πρὸς Ἀνατολὰς μετὰ τῆς Ἀσίας.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ὅρια τῆς Εὐρώπης.

Ἄπ. Ἡ Εὐρώπη ὀρίζεται πρὸς Β. (α) ὑπὸ τοῦ Β. ὠκεανοῦ(β), πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης, τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ τοῦ ὅρους Καυκάσου, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἀσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Εἶνε μεγάλη ἡ Εὐρώπη ;

Ἄπ. Ἡ Εὐρώπη εἶνε ἡ μικροτέρα τῶν ἄλλων ἡπείρων, εἶνε ὅμως ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεώς της ἡ μᾶλλον κατοικουμένη καὶ πολιτισμένη· διότι ἐν αὐτῇ αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι ἐφθασάν εἰς τὸν ὑψιστον βαθμόν.

Ἐρ. Πόσος εἶνε ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων της καὶ τίνα θρησκείαν ἔχουσιν ;

Ἄπ. Ἡ Εὐρώπη κατοικεῖται ὑπὸ 308 ἑκατ. κατοίκων, ἀπάντων σχεδὸν Χριστιανῶν, πλην 5 ἑκατ. Μωαμεθανῶν, ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατ. Ἑβραίων καὶ περὶ τὰς 300 χιλ. εἰδωλολατρῶν.

(α) Οὕτω θὰ σημειώσωμεν ἀντὶ Βορρᾶν, Νότον, Ἀνατολὰς Δυσμᾶς.

(β) Οὕτω τοῦ λοιποῦ θὰ σημειώσωμεν ἀντὶ Βορείου ἢ Νοτίου Παγωμένου ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα τῆς Εὐρώπης ;

Ἄπ. Τὸ κλίμα τῆς Εὐρώπης εἶνε γλυκὺ καὶ συγκερασμένον καὶ παρὰ πολὺ πρόσφορον πρὸς τε τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τῶν κατοίκων καὶ πρὸς τὴν παραγωγὴν τῶν διαφόρων αὐτῆς προϊόντων.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης ;

Ἄπ. Ἡ Εὐρώπη ἔχουσα ἕδαφος ποικίλον παράγει ἅπαντα τὰ ἀναγκαῖα εἰς βίον τοῦ ἀνθρώπου προϊόντα, σῖτον, κριθήν, ἀραβόσιτον, γεώμηλα, βάμβακα, λινάριον, ἔχει μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, σιδήρου, χαλκοῦ, μολύβδου, κασσιτέρου (καλαίου), λιθανθράκων κτλ. κατὰ δὲ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον ὑπερέχει ὅλας τὰς ἄλλας ἡπείρους.

1. Πολιτικὴ διαίρεσις τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Εἰς πόσα κράτη διαιρεῖται ἡ Εὐρώπη ;

Ἄπ. Ἡ Εὐρώπη διαιρεῖται εἰς δεκαοκτὼ κράτη, τῶν ὁποίων ἕξ εἶνε πρὸς Ν. καὶ λέγονται *Μεσημβρινὰ* κράτη, ὀκτὼ εἰς τὸ μέσον καὶ λέγονται *Κεντρικὰ* κράτη, καὶ τέσσαρα πρὸς Β. καὶ λέγονται *Βόρεια* κράτη τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ Μεσημβρινὰ κράτη τῆς Εὐρώπης ;

Ἄπ. Τὰ Μεσημβρινὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἶνε·
 α. Ἡ Ἑλλάς, πρωτ. Ἀθῆναι· ἐπισημ. πόλεις Ναύπλιον, Σπάρτη, Πάτραι, Κέρκυρα, Σύρος.

β. Ἡ Τουρκία πρὸς Β. τῆς Ἑλλάδος, πρωτ. Κωνσταντινούπολις· ἐπισ, πολ. Ἀδριανούπολις, Θεσσαλονίκη.

γ'. Τὸ Μαυροβούνιον εἰς τὰ ΒΔ τῆς Τουρκίας, πρωτ. Κεττίγη.

δ'. Ἡ Ἰταλία πρὸς Δ. τῆς Τουρκίας, πρωτ. Ρώμη· ἐπισ. πόλ. Φλωρεντία, Νεάπολις, Παλέρμον, Τουρῖνον, Βενετία.

ε'. Ἡ Ἰσπανία πρὸς Δ. τῆς Ἰταλίας, πρωτ. Μαδρίτη· ἐπισ. πόλ. Βαρκελώνη, Σεβίλλα, Γάδαιρα.

ς'. Ἡ Πορτογαλία πρὸς Δ. τῆς Ἰσπανίας, πρωτ. Λισβῶνα.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ κεντρικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης ;

Ἄπ. Τὰ Κεντρικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἶνε·

α'. Ἡ Γαλλία εἰς τὰ Β. τῆς Ἰσπανίας, πρωτ. Παρίσιοι· ἐπισ. πόλ. Λυών, Μασσαλία, Βορδώ.

β'. Ἡ Ἑλβετία εἰς τὰ Α. τῆς Γαλλίας· ἐπισ. πόλ. Βασιλεία, Βέρνη, Γενεύη.

γ'. Τὸ Βέλγιον πρὸς Β. τῆς Γαλλίας, πρωτ. Βρυξέλλαι.

δ'. Ἡ Ὀλλανδία πρὸς Β. τοῦ Βελγίου, πρωτ. Χάγη· ἐπισ. πόλ. Ἀμστελδάμην, Ρότερδάμη.

ε'. Ἡ Γερμανικὴ αὐτοκρατορία, ἣτις περιλαμβάνει πολλὰ κράτη καὶ κεῖται πρὸς Β. τῆς Αὐστρίας· ἐπισ. πόλ. Βεροῦλενον, Μόναχον, Στουτγάρδη, Δρέσδη, Λειψία, Ἀμβούργον.

ς'. Ἡ Αὐστρία πρὸς Β. τῆς Ῥωμανίας καὶ Σερβίας, πρωτ. Βιέννη· ἐπισ. πόλ. Πραγα, Πέστα, Τεργέστη.

ζ'. Ἡ Σερβία πρὸς Ν. τῆς Αὐστρίας πρωτ. Βελιγράδιον.

η'. Ἡ Ῥωμουνία εἰς τὸ ΝΔ. τῆς Ῥωσσίας, πρωτ. Βουκουρέστιον· ἐπισ. πόλ. Ἰάσιον, Ἰβραίλα, Γαλάζιον.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ Βόρεια κράτη τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Τὰ Βόρεια Κράτη τῆς Εὐρώπης εἶνε·

α'. Ἡ Μεγάλη Βρετανία ἢ Ἀγγλία, συνισταμένη ἐκ νήσων ἀπέναντι τῆς Γαλλίας. πρωτ. Λονδῖνον· ἐπισ. πόλ. Ἐδιμβούργον, Μαγχεστέρη, Λιβερπούλη, Δουβλίνον.

β'. Ἡ Δανία πρὸς Β. τῆς Γερμανίας, πρωτ. Κοπεγχάγη.

γ'. Ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία (α) πρὸς Β. τῆς Δανίας, πρωτ. Στοκχόλμη καὶ Χριστιανία.

δ'. Ἡ Ῥωσσία πρὸς Α. τῆς Σουηδίας, πρωτ. Πετρούπολις· ἐπισ. πόλεις Μόσχα, Βαρσοβία, Ὀδησσός.

2. Θάλασσαι, κόλποι, πορθμοὶ τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. θάλασσαι τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Ἐπισ. θάλασσαι τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Λευκὴ θάλασσα εἰς τὰ ΒΔ. τῆς Ῥωσσίας· ἡ Βαλτικὴ θάλασσα μεταξύ Σουηδίας, Ῥωσσίας, Γερμανίας καὶ Δανίας· ἡ Γερμανικὴ θάλασσα μεταξύ Σουηδίας, Ῥωσσίας, καὶ Γερμανίας· ἡ θάλασσα τῆς Μαγχης μεταξύ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, καὶ ἡ Μεσόγειος θάλασσα μεταξύ Εὐρώπης, Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς.

(α) Ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία λέγεται ἔτι καὶ Σκανδιναυία.

Ἐρ. Ἐκ δὲ τῆς Μεσογείου ποῖαι θάλασσαί σχηματίζονται;

Ἄπ. Ἐκ τῆς Μεσογείου σχηματίζονται ἡ Τυρρη-
νική θάλασσα πρὸς Δ. τῆς Ἰταλίας, ἡ Ἀδριατικὴ
θάλασσα πρὸς Α. τῆς Ἰταλίας, τὸ Ἰόνιον πέλαγος
πρὸς Δ. τῆς Ἑλλάδος, τὸ Αἰγαῖον πέλαγος μεταξύ
Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἡ Προποντις μεταξύ Εὐρωπαϊ-
κῆς Τουρκίας καὶ Ἀσίας, ὁ Εὐξείνιος πόντος μεταξύ
Ῥωμουνίας Ῥωσσίας καὶ Ἀσίας· ἡ δὲ Μαιῶτις λίμνη
ἢ Ἀζοφικὴ θάλασσα σχηματίζεται ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπιτ. κόλποι τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἐπισ. κόλποι τῆς Εὐρώπης εἶνε·

α. Ὁ Λιβῶνιος, ὁ Φιλλανδικὸς καὶ ὁ Βοθνικὸς εἰς
τὴν Βαλτικὴν.

β. Ὁ τοῦ Σουιδέρη εἰς τὴν Γερμανικὴν θάλασσαν.

γ. Ὁ Οὐασκωνικὸς πρὸς Δ. τῆς Γαλλίας, καὶ ὁ
τῶν Γαδεΐρων πρὸς Ν. τῆς Ἰσπανίας εἰς τὸν Ἀτλαν-
τικόν.

δ. Εἰς τὴν Μεσόγειον ὁ τοῦ Λέοντος εἰς τὸ Ν.
τῆς Γαλλίας, ὁ τῆς Γενούας εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὁ Κο-
ρινθιακὸς καὶ ὁ Σαρωνικὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὁ
Θερμαϊκὸς εἰς τὴν Τουρκίαν.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ κυριώτεροι περθμοὶ τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Κυριωτ. περθμοὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ὁ Σκα-
γεράκης, ὁ Κατεγάτης καὶ ὁ τοῦ Σούνδου μεταξύ
Δανίας καὶ Σουηδίας· ὁ τοῦ Καλαὶ μεταξύ Ἀγγλίας
καὶ Γαλλίας, καὶ ὁ τοῦ Γιβραλτάρ μεταξύ Ἰσπανίας
καὶ Ἀφρικῆς.

Ἐρ. Ποῖοι ἄλλοι πορθμοὶ εἶνε εἰς τὴν Μεσόγειον ;

Ἀπ. Ὁ τῆς Μεσσηνίας μεταξύ Ἰταλίας καὶ τῆς νήσου Σικελίας· ὁ Ἑλλησποντος εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς Προποντίδος, καὶ ὁ Βόσπορος εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Εὐξείνου.

3. Χερσόνησοι, νῆσοι, ἀκρωτήρια, ἰσθμοὶ τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς Εὐρώπης ;

Ἀπ. Ἡ Σκανδιναυικὴ ἤτοι ἡ τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, ἡ Ἰουτλανδία εἰς τὴν Δανίαν, ἡ Ἰσπανικὴ ἤτοι ἡ τῆς Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλίας, ἡ Ἰταλικὴ εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ Ἑλληνικὴ ἢ ἡ χερσόνησος τοῦ Αἴμου, ἡ Πελοπόννησος εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἡ Κριμαία ἢ ἡ Ταυρικὴ εἰς τὴν Ῥωσίαν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. νῆσοι τῆς Εὐρώπης ;

Ἀπ. Ἐπισ. νῆσοι τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Εὐβοία εἰς τὸ Αἰγαῖον, ἡ Κρήτη, ἡ Σικελία, ἡ Κύρνος, ἡ Σαρδῶν εἰς τὴν Μεσόγειον, καὶ ἡ Βρεττανία καὶ Ἰρλανδίαν εἰς τὸν Ἀτλαντικόν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. ἀκρωτήρια τῆς Εὐρώπης ;

Ἀπ. Ἐπισ. ἀκρωτήρια τῆς Εὐρώπης εἶνε τὸ Βόρειον πρὸς Β τῆς Νορβηγίας, τὸ Φινιστέρον εἰς τὰ ΒΔ. τῆς Ἰσπανίας, καὶ τὸ Ταίναρον καὶ ὁ Μαλέας εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἰσθμοὶ τῆς Εὐρώπης ;

Ἀπ. Ἰσθμοὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ὁ Κορινθιακὸς ἐνώων τὴν Πελοπόννησον μετὰ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος,

καὶ ὁ Περεκόπιος ἐνῶνων τὴν Κριμαίαν μετὰ τῆς λοιπῆς Ῥωσσίας.

4. Ὄρη, ἠφαιστεια, ποταμοί, λίμναι
τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. ὄρη τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Τὰ Οὐράλια μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, τὰ Σκανδιναυικὰ μεταξὺ Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, τὰ Πυρηναια μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἰσπανίας, αἱ Ἄλπεις, τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς Εὐρώπης (4810 μέτρα), εἰς τὴν Ἑλβετίαν, τὸ Ἀπεννίνον εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὰ Καρπαθια μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ῥωμουσίας, καὶ ὁ Καύκασος εἰς τὰ ΝΑ. τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἠφαιστεια τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Ἠφαιστεια τῆς Εὐρώπης εἶνε τὸ τοῦ Γεωργίου Α' παρὰ τὴν Θήραν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ Οὐεσούβιος εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ Αἴτνη εἰς τὴν Σικελίαν καὶ ἡ Ἐκλα εἰς τὴν Ἰσλανδίαν.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ὁ Βόλγας καὶ ὁ Τάναϊς εἰς τὰ ΝΑ. τῆς Ῥωσσίας· ὁ Οὐίστούλας, ὁ Ἄλβις καὶ ὁ Ῥήνος εἰς τὴν Γερμανίαν· ὁ Σηκουάνας, ὁ Δεῖγερ, ὁ Γαρούνας καὶ ὁ Ῥοδανὸς εἰς τὴν Γαλλίαν· ὁ Τάγος, ὁ Γουαδιάνας, ὁ Ἴβηρος εἰς τὴν Ἰσπανικὴν χερσόνησον· ὁ Πάδος καὶ ὁ Τίβερις εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ὁ Δούναβις εἰς τὴν Αὐστρίαν, Ῥωμουσίαν καὶ Τουρκίαν.

πηγάζων ἐκ τοῦ Πίνδου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον· ὁ Ἀχελῷος, πηγάζων ὡσαύτως ἐκ τοῦ Πίνδου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος· ὁ Σπερχειὸς (Ἀλαμάννα), ὅστις πηγάζων ἐκ τῆς Ὀθρυος ἐκβάλλει εἰς τὸν Μαλιακὸν κόλπον· ὁ Εὐήνος, ὅστις πηγάζων ἐκ τοῦ Τυμφρηστοῦ ἐκβάλλει εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον· ὁ Κηφισσός, ὅστις πηγάζων παρὰ τὴν Οἴτην χύνεται εἰς τὴν Κυπαῖδα λίμνην.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε οἱ ἔπισ. ποταμοὶ τῆς Πελοποννήσου;

Ἀπ. Ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Πελοποννήσου εἶνε ὁ Πηνειός, πηγάζων ἐκ τοῦ Ὠλένου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος· ὁ Ἀλφειὸς (Ῥουφιᾶς), ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Πελοποννήσου πηγάζων ἐκ τῆς πεδιάδος τῆς Μεγαλοπόλεως καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ αὐτὸ πέλαγος· ὁ Πάμισος, πηγάζων ἀπὸ τοῦ Τετραγίου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον· ὁ Εὐρώτας, πηγάζων σχεδὸν ὅπου καὶ ὁ Ἀλφειὸς καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Λακωνικὸν κόλπον.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ λίμναι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος;

Ἀπ. Τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος λίμναι εἶνε ἡ τοῦ Ὀζηροῦ εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν· ἡ Λυσιμαχία καὶ ἡ Τριχωνίς εἰς τὴν Αἰτωλίαν· ἡ Κωπαῖς καὶ ἡ Ὑλικὴ εἰς τὴν Λεβαθῆϊαν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ λίμναι τῆς Πελοποννήσου;

Ἀπ. Λίμναι τῆς Πελοποννήσου εἶνε ἡ Φενεὸς (τοῦ Φονιά) καὶ ἡ Στυμφαλίς εἰς τὴν Κορινθίαν περὶ τὴν νότιον ὑπώρειαν τῆς Κυλλήνης.

(ΓΕΩΓΡ. ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ).

Στερεὰ Ἑλλάς.

1. Νομὸς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Ἐρ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας;

Ἄπ. Ἐκ 5 ἐπαρχιῶν, Ἀττικῆς, Αἰγίνης, Μεγαρίδος, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας;

Ἄπ. Ἀθῆναι, πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα λαμπρὰ ἀρχαῖα μνημεῖα, εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τὸν Παρθενῶνα, τὸν ναὸν τῆς Ἀπτέρου Νίκης, τὰ Προπύλαια καὶ τὸ Ἐρέχθειον· ἐκτὸς δὲ τὸ Θησεῖον, τὴν λεγομένην Πύλην τῆς Ἀγορᾶς, τὸν πύργον τοῦ Κυρρήστου, τὸ μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους, τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός, τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, τὸ Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ κτλ. νέα δὲ οἰκοδομήματα τὰ ἀνάκτορα, τὸ πανεπιστήμιον, τὸ Ἀρσάκειον, τὸ πολιτικὸν καὶ τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, τὸ ὄρφανοτροφεῖον, τὸ τυφλοκομεῖον, τὸ Βαρβάκειον λύκειον, τὸ πολυτεχνεῖον, τὴν Ριζάρειον σχολὴν, τὸ ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον, τὴν ἀκαδημίαν, τὸ δημαρχεῖον κτλ. ἔχει δὲ καὶ πλῆθος ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, πτωχοκομεῖον, βρεφοκομεῖον καὶ 64 χιλ. κατοίκων.

Πειραιεύς, ἐπίνειον τῶν Ἀθηνῶν, πόλις ἐμπορικὴ ἔχουσα πολλὰ νηματοποιεῖα, πανοποιεῖα, καθεκλῶν ἐργαστάσια καὶ χυτήρια σιδήρου, στρατιωτικὸν σχο

λείον, γυμνάσιον, καὶ 22 χιλ. κατ. *Αἴγινα*, νῆσος, ἔχουσα ὠραῖον κλίμα, ὁμών. πόλιν καὶ 6 χιλ. κατ. ἀτχολουμένων εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ναυτιλίαν.

Ἐρ. Ποῖαι ἄλλαι πόλεις ἢ κῶμαι τοῦ νομοῦ τούτου εἶνε ἄξια λόγου;

Ἄπ. *Μέγαρα*, ἀρχαία πόλις καὶ πρωτ. τῆς Μεγαρίδος ἔχουσα 4 χιλ. κατ. ἀτχολουμένων ἤδη εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. *Κούλουρις* ἢ *Σαλαμίς*, ἐπίσημος διὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν (480 π. Χ.). Ἐν αὐτῇ μετεφέρθη ἡδὴ ὁ βασιλικὸς ναυσταθμὸς.

Θῆβαι, ἀρχαία ἐπίσ. πόλις. *Λεβάδεια*, ἔχουσα ἀξιόλογα νηματοποιεῖα· ἀμφότεραι αὐταὶ αἱ πόλεις εἶνε πρωτ. ὁμων. ἐπαρχιῶν. Εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐτι ὑπῆρχον καὶ αἱ διάσημοι πόλεις *Πλαταιαί*, *Λεῦκτρα*, *Θεσπιαί*, *Ἐλατεία*, *Χαιρωνεία*.

2. Νομὸς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος.

Ἐρ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος;

Ἄπ. Ἐκ 4, τῆς Φθιώτιδος, *Λοκρίδος*, *Δωρίδος* *Παρνασσίδος*.

Ἐρ. Τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσ. πόλεις;

Ἄπ. *Λαμία*, πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἀρχαία πόλις ἔχουσα φρούριον, γυμνάσιον καὶ 5,400 κατ. Ὑπάτη, κώμη μὲ θερμὰ λουτρά. *Θερμοπύλαι*, ἐπίσημος θέσις διὰ τὸν ἑνταῦθα θάνατον τοῦ Λεωνίδου καὶ τῶν 300 Σπαρτιατῶν. *Ἀταλάντη*, πρωτ. τῆς *Λοκρίδος*, ὠ-

ραϊόν παράγουσα σίτον. Γαλαξείδιον ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ, ἐπίσ. διὰ τὸ ναυτικόν της. Ἄμφισσα (4640 κατ.), πρωτ. τῆς Παρνασσίδος ἐν τερπνῇ θέσει. Καστρί, μικρὰ κώμη ἐν ἣ σῶζονται τὰ ἐρείπια τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν. Λιδωρίκιον, κώμη ὄρεινή, πρωτ. τῆς Δωρίδος.

3. Νομὸς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρναντίας.

Ἐρ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος ;

Ἄπ. Ὁ νομὸς τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρναντίας συνίσταται ἐξ 6 ἐπαρχιῶν, Μεσολογγίου, Ναυπακτίας, Τριχωνίας, Εὐρυτανίας, Βονίτσης, Βάλτου.

Ἐρ. Τῆς Ἀκαρναντίας ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσ. πόλεις ;

Ἄπ. Μεσολόγγιον, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα φρούριον ὀχυρὸν ἐνδόξως ὑπερασπισθὲν κατὰ τῶν Τούρκων καὶ 6,200 κατ. Ἀγρίνιον (5,220 κατ.), πρωτ. τῆς Τριχωνίας. Καρπενήσιον, ἐπίσημον διὰ τὰς ἐνταῦθα συμβάσας μάχας κατὰ τῶν Τούρκων. Βόνιτσα, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου. Κραβασαράς, πρωτ. τοῦ Βάλτου ἐξάγουσα βαλανίδιον. Ναύπακτος, πρωτ. τῆς Ναυπακτίας ἔχουσα φρούριον καὶ καλὸν λιμένα.

Νομὸς Ἄρτης.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσ. πόλεις τοῦ νομοῦ Ἄρτης ;

Ἄπ. Ἄρτα, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα 7,000 κατ. Καλαρρῦται, ἄλλοτε ἐπίσημος κωμόπολις.

Νομὸς Τρικκάλων.

Ἑρ. Ποῖαι εἶνε ἡ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Τρικκάλων ;

Ἄπ. *Τρίκκαλα*, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα 15,000 κατ. *Καλαμπάκα*, γεωργικὴ κωμόπολις· παρ' αὐτὴν εἶνε τὰ μοναστήρια *Μετέωρα* ἐπὶ ἀποτόμων βράχων.

Νομὸς Καρδίτσης.

Ἑρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Καρδίτσης ;

Ἄπ. *Καρδίτσα*, πρωτ. τοῦ νομοῦ. *Φάρσαλος*, ὅπου ἐνικήθη τὸ 48 π. Χ. ὁ Πομπήγιος ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος καὶ κατελύθη ἡ Ῥωμαϊκὴ δημοκρατία.

Νομὸς Λαρίσσης.

Ἑρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Λαρίσσης ;

Ἄπ. *Λάρισσα*, ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ, ἀρχαία καὶ ἡ μεγαλύτερα πόλις τῆς Θεσσαλίας, ἔχουσα περὶ τὰς 30,000 κατ. *Τύρναβος* καὶ *Ἀμπελάκια*, ἄλλοτε ὀνομασται διὰ τὰ ὑφάσματά των. *Ἁγιά*, ἔχουσα 7,000 κατ. καὶ τρέφουσα πολὺ τὸν με-αξοσκώληχα.

Νομὸς Βώλου.

Ἑρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Βώλου ;

Ἄπ. *Βῶλος*, εὐλίμενος καὶ ἡ ἐμπορικωτέρα πόλις τῆς Θεσσαλίας· *Φεραὶ* (νῦν *Βελεστίνον*), πατρὶς Ῥήγα τοῦ *Φεραίου* τοῦ πρώτου μάρτυρος τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως· *Ζαγορά*, ἔχουσα ἀξιόλογα Ἑλλ. σχολεῖα. *Ἀρμυρόν*, ἐπίσημος κώμη διὰ τὸν καλὸν καπνὸν τῆς.

Πελοπόννησος.

1. Νομός Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας

Ἐρ. Ἐκ πότων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος ;

Ἄπ. Ὁ νομὸς τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας συνίσταται ἐξ 6 ἐπαρχιῶν, Ναυπλίας, Ἀργολίδος, Κορινθίας, Σπετσῶν, Ἰθῶρας, Κυθήρων.

Ἐρ. Τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας ποῖαι εἶνε αἱ ἐπιπ. πόλεις ;

Ἄπ. *Ναύπλιον*, πρωτ. τοῦ νομοῦ, πόλις ὄχυρὰ καὶ ἐμπορικὴ, πρῶτην καθέδρα τοῦ βασιλείου, ἔχουσα 6,000 κατ. Τίρυνς, παρὰ τὸ Ναύπλιον μὲ ἀρχαῖα πελασγικὰ τείχη· ἐνταῦθα εἶνε καὶ τὸ γεωργικὸν σχολεῖον. Ἰθῶρα, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας, ἀρχαία, ἐμπορικὴ καὶ γεωργικὴ πόλις ἔχουσα 10,000 κατ. Ἰθῶρα, νῆσος ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 6,500 κατ. καὶ Σπέτσαι νῆσος ἔχουσα 6,500 κατ. κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου· ἀμφότεραι πρωτ. ὁμων. ἐπαρχιῶν εἶνε ὀνομασταὶ διὰ τὸ ναυτικὸν των, λίαν συντελέσαν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν κατὰ τῶν Τούρκων ἀγῶνα.

Ἐρ. Εἰπέ μοι καὶ ἄλλας πόλεις τοῦ νομοῦ τούτου.

Ἄπ. *Πόρος*, νῆσος καὶ πόλις, ἔχουσα ὠραίους λεμονεῶνας καὶ λαμπρὸν λιμένα. Κόρινθος, ἀρχαία πόλις· ἀντ' αὐτῆς καταστραφείσης ὑπὸ σεισμοῦ τὸ 1858 κτίζεται ἤδη ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ ἡ Νέα Κόρινθος

πρωτ. τῆς Κορινθίας. Τρίκαλα ἔχουσα περί τοὺς 1,600 κατοίκους.

Κύθηρα πρὸς Ν. τοῦ Μαλέα, νῆσος βουνώδης (13,260, κατ.) με ὁμών. πόλιν οὐ μακρὰν τῆς Θαλάσσης, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας καὶ ἔχουσαν Ἑλλ. σχολεῖον καὶ 440 κατ.

2. Νομὸς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος.

Ἑρ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Ἄπ. Ὁ νομὸς τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος συνίσταται ἐκ 4 ἐπαρχιῶν, Πατρῶν, Καλαβρύτων, Αἰγιαλείας, Ἡλείας.

Ἑρ. Τοῦ νομοῦ τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις;

Ἄπ. Πάτραι, πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα περί τὰς 25,000 κατ. Αἴγιον, πρωτ. τῆς Αἰγιαλείας, ἀρχαία πόλις ἔχουσα 5,200 κατ. παρ' αὐτὴν εἶνε καὶ ἡ ἱερὰ μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν. Καλάβρυτα, μεσόγειος πόλις πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας· παρ' αὐτὴν εἶνε ἡ μονὴ Ἁγία Λαύρα καὶ τὸ Μέγα Σπήλαιον, ἡ μεγαλειτέρα μονὴ τῆς Ἑλλάδος. Πύργος πρωτ. τῆς Ἡλίδος, ἔχουσα 8,650 κατ.

3. Νομὸς Μεσσηνίας.

Ἑρ. Πόσαι εἶνε αἱ ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Μεσσηνίας;

Ἄπ. Ὁ νομὸς τῆς Μεσσηνίας συνίσταται ἐκ 5 ἐπαρχιῶν, Καλαμῶν, Μεσσήνης, Πυλίας, Τριφυλίας, Ὀλυμπίας.

Ἑρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσ. πόλεις τῆς Μεσσηνίας ;

Ἄπ. Καλιμαί παρὰ τὴν θάλασσαν, πρωτ. τοῦ νομοῦ, πόλις ἐμπορικὴ ἐξάγουσα σῦκα, ἔλαιον, μέταξαν καὶ ἔχουσα 7,000 κατ. Νησίον, πρωτ. τῆς ἐπαρχ. Μεσσηνίας, γεωργικὴ πόλις ἔχουσα 6,000 κατ. Ἀνδρίτσαινα, μεσόγειος κωμόπολις, πρωτ. τῆς Ὀλυμπίας μὲ ἀξιόλογον βιβλιοθήκην. Κυπαρισσία, πρωτ. τῆς Τριφυλίας ἔχουσα θέσιν μαγευτικὴν. Νεόκαστρον (Πύλος), πρωτ. τῆς Πυλίας· ἐνταῦθα τὸ 1827 ἐπυρπολήθη ὑπὸ τῶν ἠνωμένων στόλων τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας ὁ Ὀθωμανικὸς καὶ Αἰγυπτιακὸς στόλος καὶ ἐγένετο ἐλευθέρῃ ἡ Ἑλλάς. Μεθώνη καὶ Κορώνη, φρούρια τῆς Μεσσηνίας.

4. Νομὸς Λακωνίας.

Ἑρ. Εἰπὲ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ Λακωνίας.

Ἄπ. Ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Λακωνίας εἶνε 4, Λακεδαίμονος, Οἰτύλου, Γυθείου, Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.

Ἑρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσ. πόλεις τῆς Λακωνίας ;

Ἄπ. Σπάρτη ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα, πρωτ. τοῦ νομοῦ, μεγάλη ποτὲ πόλις, νῦν δ' ἀνεγειρομένη μὲ πλατείας ὁδοὺς ἔχει 3,500 κατ. Γυθειον, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας καὶ ἐπίνειον τῆς Σπάρτης. Ἀρεόπολις (Τσίμοβα) παρὰ τὰς ὑπαιρέας τοῦ Ταυγέτου, πρωτ. τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου. Μονεμβατία, ὄχυρὰ πόλις κειμένη ἐπὶ νησιδίου ἠνωμένου διὰ γεφύρας μὲ τὴν ξηρὰν Μολάοι, μεσόγειος κωμη πρωτ. τῆς Ἐπιδαυρου Λιμηρᾶς.

5. Νομός Ἀρκαδίας.

Ἐρ. Εἰπέ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας.

Ἄπ. Αἱ ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας εἶνε 4, ἡ τῆς Μαντινείας, Γορτυνίας, Μεγαλοπόλεως, Κυνοῦρίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας;

Ἄπ. *Τρίπολις*, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἐπὶ ὄροπεδίου, βιομήχανος καὶ ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 10 χιλ. κατ. παρ' αὐτὴν πρὸς Β. ἔκειτο τὸ πάλαι ἡ Μαντινεία. καὶ πρὸς Ν. ἡ Τεγέα. Βαλτέτσιον, κώμη ὅπου τὸ πρῶτον τὸ 1821 οἱ Ἕλληνες ἐνίκησαν τοὺς Τούρκους. *Μεγαλόπολις*, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας, μεγάλη ποτὲ πόλις, νῦν δὲ ἄσημος γεωργικὴ κώμη. *Δημητσάνα*, πρωτ. τῆς Γορτυνίας ἔχουσα πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως Ἑλλ. σχολεῖον. *Καρύταινα* ἐπὶ ὑψηλῆς θέσεως, ἔχουσα ὄχυρόν φρούριον. Ἅγιος Πέτρος, ὄρεινὴ κωμόπολις ἔχουσα 3,700 κατ. καὶ παράγουσα πολλὰς ὀπίωρας. Ἄστρος, κώμη ἐν ἐφόρῳ πεδιάδι μὲ μικρόν τινα ὄρμον, ἐξ οὗ ἐξάγονται τὰ προϊόντα τῆς Κυνοῦρίας. *Λεωνίδιον*, πρωτ. τῆς Κυνοῦρίας ἔχουσα 4,870 κατ. ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον.

Νῆσοι τοῦ Αἰγαίου.

1. Νομός Εὐβοίας.

Ἐρ. Εἰπέ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας.

Ἄπ. Αἱ ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας εἶνε 4, ἡ

τῆς Χαλκίδος, Καρυστίας, Ξηροχωρίου, Σκοπέλου (α).

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας ;

Ἄπ. *Χαλκίς, ἀρχαία, ὄχυρά καὶ ἐμπορικὴ πόλις* (6700 κατ.) εἰς τὸ δυτικὸν τῆς νήσου παρὰ τὴν σιδηρᾶν γέφυραν, πρωτ. τοῦ νομοῦ. Νέα Ψαρά, ἐπὶ τῆς ἀρχαίας Ἐρετρίας. Κύμη, πρωτ. τῆς Καρυστίας· πλησίον αὐτῆς ἐξορύσσονται ἀξιόλογοι γαιάνθρακες. Κάρυστος, ἔχουσα ὄχυρὸν φρούριον. Αἰδηψός, ἔχουσα ἀξιόλογα θερμὰ λουτρά. Ξηροχώριον, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας, ἔχουσα 2,800 κατ. Σκόπελος, νῆσος μετ' ὁμών. πόλιν πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας τῶν Βορείων Σποράδων Σκιαθοῦ, Σκύρου καὶ Ἀλονήσου.

2. Νομὸς Κυκλάδων.

Ἐρ. Ἐκ τίνων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς τῶν Κυκλάδων ;

Ἄπ. Ὁ νομὸς τῶν Κυκλάδων συνίσταται ἐξ 7 ἐπαρχιῶν, Σύρου, Κέας, Τήνου, Ἄνδρου, Νάξου, Μήλου, Θήρας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῶν Κυκλάδων ;

Ἄπ. Ἐρμούπολις ἢ Σύρος πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Ἑλλάδος μετ' ἀμπερὰ δημόσια ἐκπαιδευτικὰ οἰκοδόμηματα, ἔχουσα 27,000 κατ. Τήνος νῆσος πρωτ. ὁμων. ἐπαρχ. ἔχουσα ἀξιόλ. μάρμαρα καὶ τὸν ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας. Ἄνδρος νῆσος καὶ πόλις, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας ἔχουσα ἀξιό-

(α) Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σκοπέλου ὑπέγονται αἱ νῆσοι αἱ καλούμεναι Βόρειοι Σποράδες.

λογον ναυτικόν. Κέα νῆσος καὶ πόλις, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας παράγουσα βαλανίδιον. Κύθνος, νῆσος ἐπίσημος διὰ τὰ θερμὰ αὐτῆς ὕδατα. Μύκονος, νῆσος με ὁμών. πόλιν ἔχουσαν ἀξιόλογον ναυτικόν. Δῆλος, νῆσος τὸ πάλαι ἐπίσημος διὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος. Νάξος, νῆσος με ὁμών. πόλιν πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας, ἐξάγουσα οἶνους καὶ τὸ ὄρυκτὸν σμυρίδα.

Σέριφος, Σίφνος, Πάρος, Ὠλλιαρος, Κίμωλος, Ἴος, Σίανος, Φολέγανδρος, Ἀμοργὸς νῆσοι με ὁμων. κωμοπόλεις. Μῆλος, νῆσος με ὁμών. πόλιν, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας, ἐπίσημος διὰ τὰ ὄρυκτὰ καὶ τὸν λιμένα της. Θήρα, ἠφαιστειώδης νῆσος με ὁμων. πόλιν πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας, ἐπίσημος διὰ τοὺς οἶνους καὶ τὸ ἀξιόλογον ναυτικόν της.

Ἰόνιοι νῆσοι.

1. Νομὸς Κερκύρας.

Ἐρ. Εἰπέ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας.

Ἄπ. Ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας κυρίως(α) εἶνε 3, Κερκύρας, Παξῶν, Λευκάδος.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας;

Ἄπ. Κέρκυρα, νῆσος (78,000 κατ.) με ὁμών. πόλιν πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἔχουσαν λίαν ὄχυρὰ φρούρια,

(α) Ὡς τετάρτη ἐπαρχία Κερκύρας ὠνομάσθη ἡ τοῦ Ὀρους.

εὐρύχωρον λιμένα, ἀξιόλογον ἐμπόριον, γυμνάσιον, σωφρονιστήριον, νοσοκομείον, τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος καὶ 16,060 κατ. ἐκ τῶν ὁποίων 5,000 εἶνε Ἑβραῖοι. Παξοί, νῆσος, ἣς ἐπισ. κώμη εἶνε Γάϊος, πρωτ. ἐπαρχίας, ἔχουσα ἀσφαλέςτατον λιμένα. Λευκάς, νῆσος βουνώδης (22,000 κατ.) μὲ ὁμών. πόλιν πρωτ. ἐπαρχίας, ἔχουσαν 2,065 κατ.

2. Νομὸς Κεφαλληνίας.

Ἐρ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς τῆς Κεφαλληνίας;

Ἄπ. Ὁ νομὸς τῆς Κεφαλληνίας συνίσταται κυρίως ἐκ 2 ἐπαρχιῶν (α), τῆς Κραναίας καὶ τῆς Ἰθάκης.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Κεφαλληνίας;

Ἄπ. Κεφαλληνία (69,000 κατ.), ἡ μεγαλειτέρα τῶν Ἰονίων νήσων· πόλεις αὐτῆς Ἀργοστόλιον, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα γυμνάσιον, τὸν καλλίτερον λιμένα τῆς νήσου καὶ 7,730 κατ. Ληξούριον, πόλις ἔχουσα Ἑλλ. σχολεῖον καὶ 5,820 κατ. Ἡ Κεφαλληνία ἔχει καὶ ὄρος ὑψηλὸν καλούμενον Αἶνος, καὶ τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Ἁγίου Γερασίμου.

Ἰθάκη, νῆσος βουνώδης (12,230 κατ.) μὲ πόλιν Βαθύ, πρωτ. ἐπαρχίας, ἔχουσαν Ἑλλ. σχολεῖον, ναυπηγεῖον καὶ 4,670 κατ.

(α) Τῆς Κεφαλληνίας ὠνομάσθησαν ἔτι καὶ ἄλλαι δύο ἐπαρχίαι τῆς Σάμης, πρωτεύουσα Αἰγιαλός, καὶ τῆς Πάλης πρωτ. Ληξούριον.

3. Νομὸς Ζακύνθου (α).

Ἐρ. Πόθεν συνίσταται ὁ νομὸς τῆς Ζακύνθου ;

Ἀπ. Ὁ νομὸς οὗτος συνίσταται ἐκ μιᾶς σχεδὸν νήσου τῆς Ζακύνθου (45,000 κατ.), ἐπὶ τῆς ὁποίας κεῖται ἡ πόλις Ζάκυνθος, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα βιβλιοθήκην, τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ ἁγίου Διονυσίου καὶ 17,500 κατ. φιλοπονωτάτων.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. τῆς Ἑλλάδος, ὁ πληθ. ἡ θρησκεία, καὶ τὸ πολίτευμα ;

Ἀπ. Ἡ Ἑλλάς ἔχει ἐπιφάνειαν 785 τετρ. μυριαμέτρων καὶ 2,055,000 κατ. τῶν ὁποίων 755,000 κατοικοῦσι τὴν Πελοπόννησον, 765,000 τὴν Στερεάν, 245,000 τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου καὶ 290,000 τὰς Ἰονίους νήσους, πρεσβεύοντες τὴν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν θρησκείαν διοικουμένην ὑπὸ πενταμελοῦς συνόδου ἀρχιερέων, πλὴν 20,000 περίπου δυτικῶν κατοικούντων εἰς τὰς νήσους, 30,000 μωαμεθανῶν καὶ 15,000 ἑβραίων· τὸ δὲ πολίτευμα εἶνε μοναρχία συνταγματικὴ μετὰ μιᾶς Βουλῆς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἑλλάδος ;

Ἀπ. Τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος ἐν γένει εἶνε εὐκραὲς καὶ ὑγιεινόν, τὸ δὲ ἔδαφος εὐφορον, παράγον δημητριακοὺς καρπούς, σταφίδας, ἔλαιον, οἴνους, τυρόν, βούτυρον, σῦκα, ρίζάριον, μέταξαν, βαλανίδιον, μέλι, καπνὸν κλπ. ἔχει δὲ καὶ θέσιν ἡ Ἑλλάς προσφορώτατην διὰ ναυτιλίαν καὶ ἐμπόριον.

(α) Ὁ νομὸς οὗτος δὲν διηρέθη ἔτι εἰς ἐπαρχίας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΟΥΡΚΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἕρια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας ;

Ἀπ. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, Μαυροβουνίου, Σερβίας, Ῥωμανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ τῆς Προποντιδῶς, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ καὶ τοῦ Ἴονιου πελάγους.

Ἐρ. Πῶς διαιρεῖται ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία ;

Ἀπ. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία διαιρεῖται εἰς δύο·
1 εἰς χώρας ὅλως διόλου ὑπ' αὐτῆς ἐξουσιαζομένης·
2 εἰς ὑποτελεῖς εἰς αὐτὴν ἡγεμονίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ χῶραι αἱ ὅλως ὑπ' αὐτῆς ἐξουσιαζόμεναι ;

Ἀπ. Ἡ Θράκη, πρωτ. Κωνσταντινούπολις, ἡ Μακεδονία πρωτ. Θεσσαλονίκη, ἡ Ἡπειρος μετὰ τῆς Ἀλβανίας πρωτ. Ἰωάννινα καὶ αἱ νῆσοι αἱ ἐν τῷ Αἰγαίῳ.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ὑποτελεῖς εἰς αὐτὴν ἡγεμονίαι ;

Ἀπ. Ἡ Βουλγαρία, πρωτ. Σόφια, ἡ Ἀνατολικὴ Ῥωμυλία, πρωτ. Φιλιππούπολις, ἡ νῆσος Κρήτη, πρωτ. Χανιά.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. ὄρη τῆς Τουρκίας ;

Ἀπ. Ὅρη τῆς Τουρκίας ἐπιστημότερα εἶνε ἡ Ροδόπη καὶ ὁ Αἶμος εἰς τὴν Θράκην· ὁ Σκάρδος, ὁ Ὀρηλος, τὸ Παγγαῖον, ὁ Ἄθως (Ἄγιον Ὄρος), ὁ Ὀλυμπος εἰς τὴν Μακεδονίαν.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἔπισ. ποταμοὶ τῆς;

Ἄπ. Ἐπισημότεροι ποταμοὶ τῆς Τουρκίας εἶνε ὁ Καλάμας (Θύαμις) εἰς τὴν Ἡπειρον, ὁ Ἄξιός καὶ ὁ Στρυμῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὁ Ἐβρος εἰς τὴν Θράκην, καὶ ὁ Δούναβις εἰς τὴν Βουλγαρίαν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἔπισ. λίμναι τῆς Τουρκίας;

Ἄπ. Λίμναι αὐτῆς ἐπισημότεραι εἶνε εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἢ Λαβεάτις καὶ ἢ Λυχνιδός, εἰς τὴν Ἡπειρον ἢ τῶν Ἰωαννίνων, καὶ εἰς τὴν Μακεδονίαν ἢ Ὀρεστιάς, ἢ Κερκινῆτις καὶ ἢ Βόλβη.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἔπισ. πόλεις τῆς Θράκης;

Ἄπ. Κωνσταντινούπολις (Βυζάντιον), πρωτ. τοῦ κράτους, εἰς θέσιν θαυμασίαν, ἔχουσα λαμπρότατον λιμένα, μέγιστον ἐμπόριον, λαμπρὰς Βυζαντινὰς οἰκοδομάς, τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ ὑπὲρ τὸ ἔν ἑκατ. κατ. Ἀδριανούπολις, ἐπὶ τοῦ Ἐβρου, δευτέρα πόλις τῆς Τουρκίας ἔχουσα 130 χιλ. κατοίκους.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἔπισ. πόλεις τῆς Μακεδονίας;

Ἄπ. Τῆς Μακεδονίας (2 ἑκατ. κατ.) πρωτ. Θεσσαλονίκη, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ πόλις, ἀλλ' ὀλίγον βιομήχανος ἔχουσα 90 χιλ. κατ. Βιτώλια, μεσόγειος καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις, ἔχουσα περὶ τὰς 50 χιλ. κατ. Σέρραι, μεσόγειος πόλις παρὰ τὸν Στρυμόνα ἔχουσα 35 χιλ. κατ. Πρὸς Α. αὐτῆς κεῖται ἡ Χαλκιδικὴ χερσόνησος καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ εὕρισκονται πάμπολλα μοναστήρια τῶν ὀρθοδόξων.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσ. πόλεις τῆς Ἡπείρου καὶ Ἀλβανίας ;

Ἄπ. Τῆς Ἡπείρου πρωτ. εἶνε Ἰωάννινα, ἐπὶ ὁμωνύμου λίμνης, ἔχουσα γυμνάσιον, 19 χιλιάδας κατοίκους καὶ προάστεια ἀξιόλογα. Πρέβεζα εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον, ἔχουσα φρούριον ὄχυρόν καὶ 8,000 κατ. Τῆς δ' Ἀλβανίας ἐπίσ. πόλεις εἶνε Δουράτσον (πάλαι Ἐπίδαμνο-), ὄχυρά, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ πόλις. Σκόδρα ἐπὶ τῆς Λαβειτίδος λίμνης, πόλις ὄχυρά καὶ πρωτ. τῆς ἰδίως Ἀλβανίας, ἔχουσα 20,000 κατοίκους, οἱ δὲ κάτοικοι τῆς Ἡπείρου καὶ Ἀλβανίας εἶνε 1,450,000.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ νῆσοι τῆς Τουρκίας αἱ ἐν τῷ Αἰγαίῳ καὶ αἱ πόλεις των ;

Ἄπ. Ἡ Λῆμνος, ἡ Ἰμβρος, ἡ Σαμοθράκη καὶ ἡ Θάσος μὲ ὁμωνύμους πόλεις· εἶνε δ' ἅπασαι ὄρειναι καὶ ὀλιγάνθρωποι.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσ. πόλεις τῆς Βουλγαρίας ;

Ἄπ. Σόφια, λίαν ὄχυρά πόλις, πρωτ. τῆς Βουλγαρίας ἔχουσα 25,000 κατ. Σοῦμλα, ὄχυρωτάτη εἰς τὰς ὑπῤωρείας τοῦ Αἴμου πόλις ἔχουσα 35,000 κατ. Βάρνα, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὸν Εὐξείνιον, ἔχουσα 20,000 κατοίκους ἐν οἷς οἱ πλεῖστοι εἶνε Ἕλληνες, ἀξιόλογα διατηροῦντες Ἑλληνικὰ σχολεῖα.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσ. πόλεις τῆς Ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας ;

Ἄπ. Φιλιππούπολις, ἐπὶ τοῦ Ἑβρου, πρωτ. τῆς ἡγεμονίας, ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα 40,000 κατοίκους

καὶ ἀξιόλογα ἑλληνικὰ ἐκπαιδευτήρια. Ἐσκιζααρά, ἔχουσα 25,000 κατ.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς νήσου Κρήτης;

Ἄπ. Χανία, (Κυδωνία), πρωτ. τῆς Κρήτης, ἔχουσα 7,000 κατοίκους. Ἡράκλειον (νῦν Καστρον), ὀχυρωτάτη, εὐλίμενος καὶ ἔδρα τοῦ μητροπολίτου τῶν ὀρθοδόξων, ἔχουσα 20,000 κατοίκους. Ρεθύμνη, παράλιος πόλις ἔχουσα φρούριον καὶ 7,000 κατοίκους.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμός. ἡ θρησκεία, καὶ τὸ πολιτευμα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας εἶνε 9.000.000. Τοῦτων τὰ μὲν 6 ἑκατομ. διαικοῦνται ὑπὸ μονάρχου ἀπολύτου, τοῦ Σουλτάνου, τὰ δὲ 3 ἑκατομ. ὑπὸ ὑποτελῶν εἰς αὐτὸν ἡγεμόνων, ὧν μόνον ὁ τῆς Βουλγαρίας ἐκλέγεται κατ' εὐθεΐαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἄπ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε θερπνὸν καὶ ὑγιεινόν, τὸ δ' ὕδαρος εὐφορον εἰς γεννήματα, οἶνον, βάλιακα. καπνόν, ἔλαιον, ριζάριον, σπόγγους, κηρὸν κτλ. ἀλλ' ἡ γεωργία εἶνε παρημελημένη, ἡ βιομηχανία ἐλαχίστη, καὶ μόνον τὸ ἐμπόριον τὸ ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικὸν ἀκμάζει, γινόμενον πρὸ πάντων διὰ τῶν Ἑλλήνων.

Ἐρ. Ἐχει κτήσεις ἐξωτερικὰς ἡ Τουρκία;

Ἄπ. Ἡ Τουρκία ἔχει κτήσεις εἰς τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν· οὕτω δὲ τὸ ὅλον κράτος ἔχει πληθυσμὸν περὶ τὰ 34 ἑκατ. κατ.

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τοῦ Μαυροβουνίου;

Ἄπ. Τὸ Μαυροβούνιον λίαν ὄρεινὴ χώρα ὀρίζεται ΒΑ. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, ΝΑ. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, καὶ

ΝΔ. ὑπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους καὶ τῆς Αὐστρίας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπισ. πόλις αὐτοῦ;

Ἀπ. Κεττίγνη, κωμόπολις ὀρεινοτάτη ἐν ἡ ἑδρεύει
δ ἡγεμῶν ἔχουσα 4000 κατ.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ θρησκεία καὶ ὁ πληθυσμὸς τοῦ κράτους;

Ἀπ. Οἱ Μαυροβούνιοι περὶ τὰς 250,000 εἶνε τὸ πλεῖστον
σλάβοι ὀρθόδοξοι, διοικούμενοι στρατιωτικῶς ὑπὸ ἀνεξαρτήτου
ἡγεμόνος μετὰ γερούσιας.

ΙΤΑΛΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Ἰταλίας;

Ἀπ. Τὰ ὅρια τῆς Ἰταλίας εἶνε πρὸς Β. ἡ Αὐστρία
καὶ ἡ Ἑλβετία, πρὸς Ν. ἡ Μεσόγειος θάλασσα, πρὸς
Α. ἡ Αὐστρία, τὸ Ἀδριατικὸν καὶ τὸ Ἰόνιον πέλαγος,
πρὸς Δ. ἡ Γαλλία καὶ ἡ Τυρρηνικὴ θάλασσα.

Ἐρ. Ἐκ πόσων κρατῶν αὕτη συνίσταται;

Ἀπ. Ἡ Ἰταλία συνίσταται ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ βασι-
λείου, τῆς μικρᾶς δημοκρατίας τοῦ Ἀγίου Μαρίνου,
καὶ ἐκ τῆς Μάλτας καὶ τινων παρ' αὐτὴν νήσων ὑπο-
κειμένων εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ Ἰταλικοῦ βασιλείου;

Ἀπ. Τουρίνον ἐπὶ τοῦ Πάδου, ὠραιότατη πόλις
ἔχουσα περὶ τὰς 213, 000 κατ. Γένουα, ἄλλοτε πρωτ.
δημοκρατίας, μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις. Μεδιόλανα,
πρωτ. τῆς Λομβαρδίας, ἐν εὐφορωτάτῃ πεδιάδι με 200
χιλ. κατ. Φλωρεντία ἐπὶ τοῦ Ἄρνου, ἄλλοτε πρωτ.
δημοκρατίας, ὠραία πόλις ἔχουσα λαμπρὸν ἀρχαιολ.

μουσεϊον και 170, 000 κατ. Λιβόρνος, ἐμπορικὴ καὶ πλουσία πόλις εἰς τὴν Τυρρηνικὴν θάλασσαν, ἔχουσα 100, 000 κατ. Ἀγκῶνα, πόλις ἐμπορικωτάτη εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν. Ραβένα, παρὰ τὴν θάλασσαν, χρηματίτασα πρωτ. τῶν Παπῶν· παρ' αὐτὴν κεῖται καὶ ἡ δημοκρατία τοῦ Ἁγίου Μαρίνου (8, 000 κατ.).

Ῥώμη, ἐπὶ τοῦ Τιβέρεως, πρωτ. τοῦ Ἰταλικοῦ κράτους, πάλαι μεγάλη πόλις μὲ λαμπρὰς οἰκοδομὰς καὶ τὸν περίφημον ναὸν τοῦ ἁγίου Πέτρου, νῦν δ' ἔχει περὶ τὰς 280, 000 κατ. Βονωνία, ἐπισ. διὰ τὸ πανεπιστημιόν της. Νεάπολις, ἄλλοτε πρωτ. τοῦ βασιλείου τῶν Δύο Σικελιῶν, ἡ μεγαλειτέρα καὶ ὠραιότερα πόλις τῆς Ἰταλίας ἔχουσα λαμπρὸν λιμένα καὶ 450, 000 κατ. παρ' αὐτὴν εἶνε καὶ τὸ ἡφαίστειον Οὐεσούβιος.

Πολέριμον, πρωτ. τῆς νήσου Σικελίας, ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 220, 000 κατ. Μεσσήνη ἐπὶ τοῦ ὄμων. πορθμοῦ, ἀρχαία καὶ ἐμπορικὴ πόλις μὲ 115 χιλ. κατ. Βενετία, εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν, ἐκτισμένη ἐπὶ 64 νησιδίων· εἶνε ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις πρωτ. ἄλλοτε ἰσχυρᾶς δημοκρατίας, νῦν δ' ἔχουσα 130, 000 κατ.

Ἐρ. Πρὸς νότον τῆς Σικελίας ποῖαι νῆσοι υπέρχουσιν;

Ἄπ. Πρὸς νότον τῆς Σικελίας κεῖται ἡ νῆσος Μάλτα (150, 000 κατ.) μὲ πρωτ. Βαλέτταν, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἰταλίας;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἰταλίας εἶνε 2,872 τετρ. μυρ. οἱ δὲ

κάτ. περί τὰ 28 ἑκατ. καθολικοὶ τὴν θρησκείαν καὶ κυβερνῶνται συνταγματικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;

Ἄπ. Ἡ Ἰταλία ἔχουσα τὸ ὀρειώτατον κλίμα τῆς Εὐρώπης εἶνε εὐφορὸς εἰς δημητριακοὺς καρπούς, οἶνον, ἔλαιον, λεμόνια, ζαχαροκάλαμον κτλ. ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν, σιδηροδρόμους καὶ ἔκτεταμένον ἐμπόριον.

ΙΣΠΑΝΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἰσπανίας ;

Ἄπ. Ἡ Ἰσπανία ὁρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῶν Πυρηναίων καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Ν. καὶ Α. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ τῆς Πορτογαλίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς ;

Ἄπ. *Μαδρίτη*, ἐπὶ τοῦ Μανσαναρέζου, πρωτ. τοῦ κράτους, ὠραία πόλις ἔχουσα 340 χιλ. κατ. Βαρκελόνη, μεγάλη πόλις καὶ ἐμπορικὴ μὲ λιμένα εἰς τὴν Μεσόγειον. Κορδύβη, Ἰσπαλις, Γρενάδα, ἄλλοτε πρωτ. βασιλείων. Γιβραλτάρ φρούριον ἀπόρθητον πρὸς Ν. ἐπὶ τοῦ ὄμων. πορθμοῦ, ἀνῆκον εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Ἐρ. Ἐχει νήσους ἡ Ἰσπανία ;

Ἄπ. Μάλιστα εἰς τὴν Μεσόγειον τὰς Βαλεαρίδας Μείζονα καὶ Ἐλάσσονα καὶ τὴν Ἴβικαν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς ;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφ. τῆς Ἰσπανίας εἶνε 4,379 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 17 ἑκατ. καθολικοὶ κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.

'Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἰσπανίας ;

'Απ. Αὕτη διατεταγμένη ὑπὸ σειρῶν ὁρέων ἔχει κλίμα εὐκράες, πλὴν τῶν νοτίων μερῶν, προσβαλλομένων ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ἀνέμου Σολανουῦ. Τὸ δ' ἔδαφος, εἰ καὶ κακῶς καλλιεργημένον, παράγει ἀφθόνους ὀπώρας, οἶνον ἐξαίρετον, λαμπρὰ μαλλία, τὰ καλούμενα μερινὰ καὶ μέταξαν, καὶ ἔχει πλούσια μεταλλεῖα χρυσοῦ, σιδήρου, χαλκοῦ, μολύβδου καὶ λαμπρὰ μάρμαρα.

'Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐξωτερικαὶ κτήσεις τῆς ;

'Απ. Αὕτη ἔχει κτήσεις εἰς τὴν Ἀφρικτὴν, εἰς τὰς Ἀντίλλας καὶ τὴν Ὠκεανίαν.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ.

'Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Πορτογαλίας ;

'Απ. Ἡ Πορτογαλία ὀρίζεται πρὸς Β. καὶ Α. ὑπὸ τῆς Ἰσπανίας, πρὸς Δ. καὶ Ν. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

'Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις ;

'Απ. *Λισαβῶνα* ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Τάγου, πρωτ. τοῦ κράτους, ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 280 χιλ. κατ. Ὀπόρτεν ἐπὶ τοῦ Δουρίου, ἐμπορικὴ πόλις καὶ ἐπίσημος διὰ τοὺς οἶνους τῆς.

'Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα τοῦ κράτους ;

'Απ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 347 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 4 1 [2 ἑκατ. καθολικοὶ κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.

'Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς ;

'Απ. Ἡ Πορτογαλία ἔχει κλίμα γλυκὺ καὶ υγιεινόν, ἐπιτήδειον διὰ τὴν ἄμπελον, τὴν Πορτοκαλέαν καὶ τὴν λεμονέαν, ἀλλὰ δὲν εἶνε καλῶς καλλιεργημένη.

Ἐρ. Ἔχει κτήσεις ἡ Πορτογαλία ;

Ἄπ. Μάλιστα, εἰς τὴν Ἀσίαν, τὴν Ὠκεανίαν, τὴν Ἀφρικὴν
καὶ τὰς νήσους αὐτῆς ;

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

ΓΑΛΛΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Γαλλίας ;

Ἄπ. Ἡ Γαλλία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Βορείου
θαλάσσης, τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ Βελγίου, πρὸς Ν.
ὑπὸ τῶν Πυρηναίων καὶ τῆς Μεσογείου, πρὸς Δ. ὑπὸ
τοῦ πορθμοῦ τῆς Μάγχης καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠ-
κεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, Ἑλβετίας καὶ
Γερμανίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις ;

Ἄπ. Παρίσιοι ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα, πρωτ. τοῦ Κρά-
τους, πόλις ὠραισιότατη καὶ ἐμπορικωτάτη ἔχουσα πε-
ρὶ τὰ 2 ἑκατ. κατ. περιφήμους οἰκοδομὰς καὶ λαμ-
πρότατον πανεπιστήμιον. Λυών ἐπὶ τοῦ Ῥοδανοῦ,
δευτέρα πόλις τῆς Γαλλίας κατὰ τε τὸ ἐμπόριον,
τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸν πληθυσμόν. Βορδώ, ἐπίση-
μος διὰ τοὺς οἴνους τῆς. Μασσαλία, ἐμπορικωτάτη
πόλις εἰς τὴν Μεσόγειον. Τουλών, μεγάλη πόλις μὲ
πολεμικὸν ναῦσταθμον εἰς τὴν Μεσόγειον.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτ.
τῆς Γαλλίας ;

Ἄπ. Αὕτη ἔχει ἐπιφ. 5,292 τετρ. μυρ. καὶ κατ. 39 1]2

έκατ. δυτικούς, πλὴν 1 1]2 έκατ. διαμαρτυρομένων· κυβερνᾶται δὲ δημοκρατικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Γαλλίας;

Ἄπ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε συγκερασμένον καὶ ὁ ἄηρ καθαρός καὶ υγιεινός· καὶ τὸ μὲν βόρειον μέρος τῆς παράγει ἀφθόως δημητριακοὺς καρποὺς καὶ τρέφει λαμπρὰ ποίμνια, τὸ δὲ ἀνατολικὸν καὶ δυτικὸν παράγουσι λαμπροὺς οἴνους, καὶ τὸ νότιον προφυλαττόμενον ὑπὸ τῶν βορείων ἀνέμων παράγει ἔλαιον, λεμόνια, καὶ πορτοκάλια· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν μεγίστην, καὶ ἐμπόριον ἐσωτερικόν, εὐκολυνόμενον διὰ τοῦ πλῆθους τῶν διωρύγων καὶ τῶν σιδηροδρόμων τῆς, καὶ ἐξωτερικὸν προστατευόμενον ὑπὸ τοῦ ἀξιολόγου πολεμικοῦ ναυτικοῦ τῆς.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ κτήσεις τῆς Γαλλίας;

Ἄπ. Ἡ καλλιτέρα αὐτῆς κτήσεις εἶνε τὸ Ἀλγέριον· ἀλλ' ἔχει καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἀφρικῆς, κτήσεις εἰς τὰς Ἀντίλλας, εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν, εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν Ὠκεανίαν.

ΕΛΒΕΤΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἑλβετίας;

Ἄπ. Ἡ Ἑλβετία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Γερμανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Γαλλίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις.

Ἄπ. Βασιλεία ἐπὶ τοῦ Ῥήνου, λίαν ἐμπορικὴ πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφευρέθη καὶ τὸ χαρτίον. Βέρνη, ἀξιόλογος πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν συνήθως ἐδρεύει καὶ ὁ ὁμοσπονδιακὸς σύλλογος. Γενεύη, ὅπου ὁ Ῥοδανὸς ἐξέρχεται τῆς Λεμάνης λίμνης πόλις ἐμπορικωτάτη.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῆς Ἑλβετίας ;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 403 τετρ. μυρ. κατοικεῖται δὲ ὑπὸ 2,700,000 κατ. καθολιστῶν καὶ καθολικῶν, καὶ διαιρεῖται εἰς 27 μικρὰς πολιτείας, ἐχούσας ἰδίας κυβερνήσεις ἀριστοκρατικὰς καὶ δημοκρατικὰς· ἀλλ' αἱ ὑποθέσεις τῆς ἕλης Ἑλβετίας κανονίζονται ὑπὸ ὁμοσπονδιακοῦ τῶν πολιτειῶν τούτων συνεδρίου.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;

Ἀπ. Ἐνεκα τῶν πολλῶν ὁρέων, ἐξ ὧν πηγάζουσιν οἱ κυρ. ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης, καὶ τῶν λιμνῶν της, εἶνε ἡ χώρα ψυχρὰ καὶ ἐπιτηδεῖα μόνον εἰς βοσκὰς· ὅθεν καὶ πολὺς ἐξάγεται τυρὸς καὶ βούτυρον· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν ἀξιόλογον.

ΒΕΛΓΙΟΝ ΚΑΙ ΟΛΛΑΝΔΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ὀλλανδίας ;

Ἀπ. Τὸ Βέλγιον ὀρίζεται πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Γαλλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Γερμανίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Βορ. θαλάσσης, τὸ δὲ βόρειον ὄριον αὐτοῦ κατέχει ἡ Ὀλλανδία.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ Βελγίου ;

Ἀπ. *Βρυξέλλαι*, εἰς τὸ κέντρον τοῦ Βελγίου, πρωτ. αὐτοῦ ἔχουσα 190,000 κατ. παρ' αὐτὰς κεῖται καὶ τὸ Βατερλώων, ὅπου τὸ τελευταῖον ἠττήθη ὁ μέγας Ναπολέων.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ὀλλανδίας ;

Ἀπ. *Ἀμστελὸδαμον*, ἐπὶ τοῦ Σουϊδέρη, ἡ μεγαλειτέρα πόλις τῆς Ὀλλανδίας, πλουσία καὶ ἐμπορικὴ ἔχουσα 290 χιλ. κατ. εἶνε δ' ἐκτισμένη ἐπὶ ὑγροῦ ἐδά-

φους. Ῥοτερδάμη ἐπὶ τοῦ Μεύση, συνήθης ἔδρα τοῦ ἡγεμόνος.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῶν κρατῶν τούτων;

Ἄπ. Τοῦ μὲν Βελγίου ἡ ἐπιφάνεια εἶνε 294 τετραγωνικά μυριάμετρα καὶ 5 1/2 ἑκατ. οἱ κάτ. ἅπαντες σχεδὸν καθολικοί· τῆς δὲ Ὁλλανδίας 373 τετρ. μυρ. καὶ οἱ κάτ. 4 ἑκατ. ἅπαντες σχεδὸν καλθινισταί· ἀμφότεροι δ'οἱ λαοὶ κυβερνῶνται συνταγματικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν;

Ἄπ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε ἐν γένει ὑγρὸν, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος λίαν εὐφορὸν, παράγον δημητρ. καρπούς, καννάβιον, καπνὸν κλ. ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα σιδήρου καὶ γαιανθράκων. Ἀμφότεραι δ'αἱ χῶραι καὶ ἰδίως τὸ Βέλγιον ἔχουσι βιομηχανίαν καὶ ἐμπόριον ἀχμαῖον.

Ἐρ. Ἐχουσιν αὗται κτήσεις ἐξωτερικάς;

Ἄπ. Ἡ Ὁλλανδία μόνον ἔχει κτήσεις εἰς τὰς Ἀντίλλας, εἰς τὴν νότιον Ἀμερικὴν καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Ὠκεανίαν.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας;

Ἄπ. Ἡ Γερμανικὴ Αὐτοκρατορία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς, τῆς Δανίας καὶ τῆς Βορ. θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἑλβετίας καὶ τῆς Αὐστρίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ὁλλανδίας, τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Γαλλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας.

Ἐρ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡδὴ ἡ Γερμανικὴ αὐτοκρατορία;

Ἄπ. Αὕτη συνίσταται ἐξ 26 διαφόρων κρατῶν.

Ἐρ. Εἰπέ τὰ κράτη τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας ;

Ἄπ. Τῶν 26 κρατῶν τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας 4 εἶνε βασιλεία, ἡ Πρωσσία, Σαξωνία, Βαυαρία, Βυρτεμβέργη, 18 διάφορα δουκάτα, 3 ἐλεύθεροι πολιτεῖαι, ἡ Βρέμη, ἡ Λυβέκη καὶ τὸ Ἀμβούργον, καὶ αἱ κτήσεις τῆς Ἀλσατίας καὶ Λοραίνης.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῶν κρατῶν τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας ;

Ἄπ. Τῆς Βαυαρίας (5 ἑκατ. κατ.) ἐπισ. πόλεις εἶνε Μόναχον, ἐκ τῶν ὠραιότερων πόλεων τῆς Εὐρώπης, ἔχουσα διάσημον πανεπιστήμιον καὶ 193 χιλ. κατ. Τῆς Σαξωνίας (2,200,000 κατ.) πρωτ. Δρέσδη, ἔχουσα 197 χιλ. κατ. Τῆς Βυρτεμβέργης (1,900,000 κατ.) πρωτ. Στουτγάρδη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τῆς Βαδίας (1,500,000 κατ.) πρωτ. Καλσρούη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τῆς Ἑσσης πρωτ. Δαρμστάτη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τοῦ Ὀλδεμβούργου, πρωτ. Ὀλδεμβούργον αἱ δ' ἐλεύθεροι πολιτεῖαι ἔχουσιν ὁμων. πρωτευούσας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Πρωσίας ;

Ἄπ. Τῆς Πρωσίας (26 ἑκατ. κατ.) ἐπισ. πόλεις εἶνε Βερολίνον, πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα διάσημον πανεπιστήμιον καὶ ὑπὲρ τὸ ἕν ἑκατ. κατ. Δάντσικον πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Οὐίστουλα, πόλις ὠραία καὶ ἐμπορική. Ποτσδάμη ἐπὶ τοῦ Ἄλβιος, ἡ δευτέρα πόλις τῆς Πρωσίας. Βρεσλαυία, λίαν ἐμπορική καὶ βιομηχανος καὶ ἡ τρίτη πόλις τῆς Πρωσίας.

Ἑρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὰ προϊόντα τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας ;

Ἄπ. Οἱ κατ. τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας εἶνε περὶ τὰ 43 ἑκατ. καὶ εἰς μὲν τὰ βόρεια κράτη ἐπικρατεῖ ὁ λουθηρανισμός, εἰς δὲ τὰ νότια ἡ καθολικὴ θρησκεία τὸ δὲ κλίμα τῆς Γερμανίας εἶνε εἰς τὰ βόρεια ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν καὶ τὸ ἔδαφος κεκαλυμμένον ἀπὸ ἔλη, τὸ δὲ κεντρικὸν καὶ τὸ νότιον ἔχει κλίμα συγκερασμένον καὶ ὑγμεινόν, παράγοντα οἶνον καὶ σῖτον ἔχει δὲ καὶ ἀφθόλους βοσκάς. Τὰ δὲ ὄρη αὐτῆς ἔχουσι μεταλλεῖα χαλκοῦ, τοπαζίου καὶ σιδήρου, τὸ ὁποῖον καλῶς ἐργάζονται οἱ Γερμανοί,

ΑΥΣΤΡΙΑ.

Ἑρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Αὐστρίας ;

Ἄπ. Ἡ Αὐστρία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας καὶ Γερμανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Μυροβουνίου, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Βαυαρίας καὶ Ἑλβετίας, καὶ πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας, τῆς Σερβίας καὶ τῆς Ῥωμουνίας.

Ἑρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς ;

Ἄπ. Βιέννη, ἐπὶ τοῦ Δουναβέως, πρωτ. τοῦ κράτους, ὡραία καὶ μεγαλοπρεπὴς πόλις ἔχουσα ὑπὲρ τὸ 1 ἑκατ. κατ. Πράγα μὲ 190 χιλ. κατ. πρωτ. τῆς Βοεμίας. Πέστα πρωτ. τῆς Οὐγγαρίας. Τεργέστη εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν, ἡ ἐμπορικωτέρα πόλις τοῦ κράτους, ἔχουσα 120 χιλ. κατ. ἐκ τῶν ὁποίων εἶνε καὶ πολλοὶ Ἕλληνας.

Ἑρ. Εἰπέ μοι τὴν ἐπιφ. τὴν πληθ. τὴν θρησκ. καὶ τὸ πολίτ. τῆς Αὐστρίας.

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 6538 τετρ. μυρ οἱ δὲ κατ.

39 εκατ. καθολικοί, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ ὀρθόδοξοι καὶ διαμαρτυρούμενοι· τὸ δὲ πολίτευμα εἶνε συνταγματικὴ αὐτοκρατορία.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἄπ. Ἡ Αὐστρία συνισταμένη ἐκ τῆς ἰδίως Αὐστρίας, Βοεμίας, Μοραβίας, Οὐγγαρίας, Κροατίας, Σλαβονίας, Τρανσυλβανίας, Γαλικίας, Ἰλλυρίας καὶ Δαλματίας, Βοσνίας καὶ Ἐρζεγοβίνης ἔχει ἐν γένει κλίμα συγκερασμένον καὶ ὑγιεινὸν καὶ ἔδαφος παράγον ἄφθονον σῖτον, οἶνον, καπνὸν καὶ λαμπρὰν κτηνοτροφίαν.

ΣΕΡΒΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Σερβίας;

Ἄπ. Ἡ Σερβία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ρωμουνίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημ. πόλεις τῆς Σερβίας;

Ἄπ. Βελιγράδιον, ἐπὶ τοῦ Δουνάβειος, πρωτ. τοῦ κράτους, ἔχουσα ὀχυρὰ φρούρια, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 50 χιλ. κατ. Σεμένδρια ἀρχαία πρωτ. τῆς Σερβίας.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ θρησκεία, τὸ πολίτευμα καὶ ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς;

Ἄπ. Οἱ Σέρβοι (1,400,000 κάτ.) σλαβικῆς καταγωγῆς ὄντες εἶνε χρ.στ.ιανοὶ ὀρθόδοξοι κυβερνώμενοι ὑπὸ συνταγματικοῦ ἡγεμόνος μετὰ βουλῆς καὶ γερουσίας.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἄπ. Τὸ κλίμα τῆς Σερβίας εἶνε ὑγιεινόν, τὸ δ' ἔδαφος λίαν εὐφρον παράγον δημητριακοὺς καρποὺς καὶ τρέφον πολλὰ ποίμνια καὶ μάλιστα χοίρους.

ΡΩΜΟΥΝΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ῥωμουσίας;

Ἄπ. Ἡ Ῥωμουνία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας καὶ Ῥωσσίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σερβίας καὶ Αὐστρίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσημ. πόλεις τῆς;

Ἄπ. Βουκουρέστιον, πρωτ. τῆς Ῥωμουσίας, ἐμπορικὴ πόλις, ἔχουσα 200 χιλ. κατ. Ἰβραίλα, ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 40 χιλ. κατ. ἔξ ὧν εἶνε πολλοὶ Ἕλληνες ἔχοντες ἀξιόλογα Ἑλλ. ἐκπαιδευτήρια. Γαλάζιον, ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, ἔχουσα μέγα ἐμπόριον καὶ 80 χιλ. κατ. ἐν οἷς εἶνε καὶ πολλοὶ Ἕλληνες, ἔχοντες λαμπρὰ Ἑλλ. Σχολεῖα. Ἰάσιον, ἄλλοτε πρωτ. τῆς Μολδαβίας, ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα 80 χιλ. κατοίκους.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ θρησκεία, τὸ πολίτευμα καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς χώρας;

Ἄπ. Οἱ Ῥωμοῦνοι (5,200,000 κατ.) καταγωγῆς βωμαϊκῆς εἶνε ὀρθόδοξοι, κυβερνώμενοι ὑπὸ συνταγματ. ἡγεμόνος ἀναγορευθέντος ἐσχάτως καὶ βασιλέως.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ῥωμουσίας;

Ἄπ. Τὸ κλίμα τῆς Ῥωμουσίας εἶνε λίαν ὑγιεινόν, τὰ δὲ προϊόντα αὐτῆς δημητριακοὶ καρποὶ καὶ ἀξιόλογος κτηνοτροφία.

ΒΟΡΕΙΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ.

Ἐρ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡ Μεγάλη Βρεττανία ;

Ἄπ. Ἡ Μεγάλη Βρεττανία, κειμένη πρὸς Δ. τῆς Γαλλίας, συνίσταται ἐκ τῆς ἰδίως Βρεττανίας ἢ Ἀγγλίας μετὰ τῆς Σκωτίας, τῆς Ἰρλανδίας καὶ πολλῶν ἄλλων μικρῶν νήσων.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις ;

Ἄπ. Λονδίνον ἐπὶ τοῦ Ταμέσεως, πρωτ. τοῦ κράτους, ἡ μεγαλειτέρα, πλουσιωτέρα καὶ ἐμπορικωτέρα πόλις τοῦ κόσμου, ἔχουσα ὑποβρυχίους ὁδοὺς, λαμπρὰ δημόσια οἰκοδομήματα καὶ ὑπὲρ τὰ 3 ἑκατ. 850 χιλ. κατ. Λιβερπούλη, πόλις ἐμπορικωτάτη. Μαγχεστέρη καὶ Βιομιγγαμη, μεγάλαι καὶ λίαν βιομηχανοὶ πόλεις. Ἐδιμβούργον, πρωτ. τῆς Σκωτίας, μεγάλη πόλις, ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανος. Δουβλίνον, πρωτ. τῆς Ἰρλανδίας, πόλις ἐμπορικωτάτη καὶ βιομηχανος.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Βρεττανίας ;

Ἄπ. Ἡ Βρεττανία ἔχει ἐπιφ. 3400 τετρ. μυρ. καὶ 34 ἑκατ. κατ. πρεσβευόντων ἐν μὲν Ἀγγλίᾳ τὴν Ἀγγλικανικὴν, ἐν δὲ Σκωτίᾳ τὴν πρεσβυτεριανὴν, καὶ ἐν Ἰρλανδίᾳ τὴν καθολικὴν θρησκείαν πολίτευμα δ' ἔχει συνταγματικὴν μοναρχίαν μετὰ δύο βουλῶν, τῶν λόρδων καὶ τῶν κοινοτήτων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;

Ἄπ. Ἡ Βρεττανία, χώρα νεφελώδης, ὑγρὰ καὶ ψυχρὰ, εἶνε

λίαν εὐφορος, ἔχουσα μεταλλεῖα σιδήρου, χαλκοῦ, κασσιτέρου, μολύβδου, γαιανθράκων, μεγίστην βιομηχανίαν, ἀπέραντον ἐμπόριον, ἀπείρους σιδηροδρόμους καὶ τὸν μεγαλείτερον στόλον τοῦ κόσμου.

Ἐρ. Ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἔχει ἐξωτερικὰς κτήσεις ;

Ἄπ. Αὕτη ἐξουσιάζει εἰς ἕλας τὰς ἡπείρους καὶ εἰς ἕλας τὰς θαλάσσας εὐρυχώρους γαίας καὶ ἀπείρους νήσους, κατοικουμένας ὑπὸ 200 ἑκατ. κατ.

ΔΑΝΙΑ.

Ἐρ. Ποῦ κεῖται ἡ Δανία ;

Ἄπ. Ἡ Δανία κεῖται εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς Βαλτικῆς συνισταμένη ἐκ τῆς Ἰουτλανδίας, τῶν νήσων Σηλανδίας, Φιννίας, Ἰσλανδίας, Φεροῶν καὶ ἄλλων πολλῶν νήσων.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπισ. αὐτῆς πόλις ;

Ἄπ. *Κοπεγχάγη*, ἐπὶ τῆς Σηλανδίας, πρωτ. τοῦ κράτους, ὀχυρὰ καὶ ἐκ τῶν ἐμπορικωτέρων πόλεων τῆς Εὐρώπης, ἔχουσα πανεπιστήμιον καὶ 235 χιλ. κατοίκους.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς χώρας ;

Ἄπ. Ἡ Δανία ἔχει ἐπιφάνειαν 914 τετρ. μυρ. καὶ 1 ἑκατ. 900 χιλ. κατ. λουθηρανῶν, πολίτευμα δὲ συνταγματικὴν μοναρχίαν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, ἡ εὐφορία τῆς χώρας καὶ αἱ ἐξωτερικὰς κτήσεις τῆς ;

Ἄπ. Αἱ νῆσοι τῆς Δανίας ἔχουσι κλίμα συγκερασμένον καὶ εὐφωρότατον εἰς σῆτος, λινάριον, κλ. ἡ Ἰουτλανδία εἶνε ψυχρὰ

καὶ ἐλιώδης, ἡ δὲ Ἰσλανδία διὰ τὸ ψυχρὸς τῆς οὔτε δένδρα ἔχει
μεγάλα· καλλιεργοῦνται ἡμῶς καὶ ἐν αὐτῇ τὰ γεώμηλα.

ΣΟΥΗΔΙΑ.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ὅρια τῆς Σουηδίας.

Ἄπ. Ἡ Σουηδία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ.
ᾠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς, πρὸς Α. ὑπὸ
τῆς Βαλτικῆς καὶ τῆς Ῥωσσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ
Ἀτλαντικοῦ· διαιρεῖται δὲ εἰς ἰδίως Σουηδίαν, Νορ-
βηγίαν καὶ τὰς ὑπ' αὐτὴν νήσους.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις καὶ νῆσοι;

Ἄπ. *Στοκχόλμη*, πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα 160
χιλ. κατ. *Χριστιανία*, πρωτ. τῆς Νορβηγίας. Νῆσοι δ'
αὐτῆς ἐπισ. εἶνε ἡ Γο-θλάνδη εἰς τὴν Βαλτικὴν, καὶ αἱ
Λοφοῦναι εἰς τὸν Βόρειον ᾠκεανόν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευ-
μα αὐτῆς;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 7600 τετρ. μυρ. αἱ δὲ κατ.
ὑπὲρ τὰ ἑκατ. πρεσβεύοντες τὴν λουθηρανικὴν θρησκείαν καὶ
κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς
χώρας;

Ἄπ. Τὸ κλίμα τῆς Σουηδίας εἶνε ψυχρὸν καὶ τὸ ἔδαφος ὀλί-
γον εὐφορον καὶ πλήρες λιμνῶν· ἡ δ' ὄρεινὴ Νορβηγία ἔχει διάση-
παράγοντα ξυλικὴν πρὸς ἐμπορίαν· τὸ δὲ βόρειον αὐτῆς κατοι-
κεῖται ὑπὸ τῶν Λαπῶνων, ἀνθρώπων δυσειδῶν καὶ μικροῦ ἀνα-
στήματος ἐνταῦθα ὑπάρχουσι καὶ αἱ βένναι, ζῶα φορηγὰ καὶ
ἄλλως χρήσιμα διὰ τὸ γάλα, τὸ δέρμα καὶ τὸ κρέας των. Ἔχει
δὲ ἡ χώρα καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ καὶ σιδήρου.

ΡΩΣΣΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ῥωσσίας;

Ἀπ. Ἡ Ῥωσσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου καὶ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἀσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σουηδίας, τῆς Βλτικῆς, τῆς Γερμανίας, τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ῥωμουσίας.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ῥωσσίας;

Ἀπ. *Πετρούπολις*, πρωτ. τῆς αὐτοκρατορίας, ἐπὶ τοῦ Νεῦα, μὲ λαμπρὰς οἰκοδομὰς, ἔχουσα 670 χιλ. κατ. Μότχα εἰς τὸ κέντρον, ἀρχ. πρωτ. τοῦ κράτους μὲ 600 χιλ. κατ. Ὀδησός, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὸν Εὐξείνον. Σεβαστούπολις ἐπὶ τῆς Κριμαίας μὲ λαμπρὸν λιμένα καὶ ὄχυρά φρούρια. Βαρσοβία, πρωτ. τῆς Πολωνίας, μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὴν ἐπιφ. τὸν πληθυσμὸν τὴν θρησκείαν καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Ῥωσσίας.

Ἀπ. Αὕτη ἔχει ἐπιφ. 55,000 τετρ. μυρ. καὶ ὑπὲρ τὰ 74 εκατ. κατ. ὀρθοδ. ἄλλ' ἐν Πολωνίᾳ εἶνε δυτικοὶ καὶ ἐν Φιννίᾳ λουθηρανοί. ἐν δὲ τῇ Κριμαίᾳ καὶ τῇ Καυκασίᾳ Ῥωσσία πολιοῖ μωαμεθανοί. τὸ δὲ πολίτευμα εἶνε μοναρχία ἀπόλυτος.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Τὸ κλίμα τῆς Ῥωσσίας εἶνε ψυχρὸν, καὶ τὸ μὲν νότιον μέρος λίαν εὐφορὸν εἰς σίτον, λινάριον, καπνόν, κλ. τὸ δὲ βόρειον εὐφορὸν, τὸ ἀνατολικὸν δασώδες καὶ τὸ νοτιανατολικὸν πλήρες ἐρῆμων τὰ δ' οἰρήλια ὄρη περιέχουσι μεταλλεῖα χρυσοῦ, πλατίνης, χαλκοῦ, σιδήρου, ἰδαμάντων, κτλ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ κτήσεις τῆς Ῥωσσίας;

Ἀπ. Αὕτη ἔχει κτήσεις μόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.

ΑΣΙΑ.

Ἐρ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Ἀσία ;

Ἄπ. Ἡ Ἀσία κατέχουσα τὸ ΒΑ. τοῦ ἀρχαίου κόσμου ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ μεγάλου ὠκεανοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ῥωσσίας, τοῦ Εὐξείνου, τῆς Προποντίδος, τῆς Μεσογείου, τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀσίας μεθ' ὅλων τῶν νήσων της εἶνε 420,000 τετρ. μυρ. ἔχει ἔτι ἐρήμους πολλὰς. Τὸ βόρειον τῆς χώρας τὸν χειμῶνα εἶνε ψυχρότατον καὶ τὸ θέρος θερμότατον, τὸ Δ. καὶ Α. ἔχουσι κλίμα γλυκὺ καὶ ὑγιεινόν, συντελοῦν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας, τοῦ βάμβακος καὶ τῶν ἀξιολ. ὀπωρῶν· τὸ δὲ Ν. καὶ ΝΑ. ἔχει δύο ὥρας τοῦ ἔτους, τὴν ξηρὰν καὶ τὴν βροχεράν. Ἐνταῦθα ἡ βλάστησις εἶνε μεγίστη· ὄθεν αὐξάνει ἐν αὐτῇ ἡ καφέα, τὸ ζαχαροκάλαμον, τὸ τέϊον καὶ ἄλλα πολύτιμα φυτά.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ θρησκεία αὐτῆς ;

Ἄπ. Οἱ κάτ. τῆς Ἀσίας εἶνε περὶ τὰ 785 ἑκατ. διαιρούμενοι εἰς λευκοὺς, κιτρίνους καὶ τινὰς μαύρους εἰς τὰς νοτίους νήσους. Καὶ εἰς μὲν τὰ δυτικὰ αὐτῆς ἐπικρατεῖ ὁ μωαμεθανισμὸς, ὁ ἰουδαϊσμὸς καὶ ὁ χριστιανισμὸς· εἰς δὲ τὸ Ἰνδοστάν, τὴν Ἰνδοκίαν, τὴν Κίαν καὶ Ἰαπωνίαν ἡ θρησκεία τοῦ Βράμα καὶ Βούδα· ἄλλ' εἰς τὴν Κίαν καὶ τὴν Ἰαπωνίαν καὶ ἡ τοῦ Κομφυχίου.

Ἐρ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ἡ Ἀσία ;

Ἀπ. Ἡ Ἀσία διαιρεῖται εἰς 11 μέρη, τὴν Ἀσιατικὴν Ῥωσσίαν, τὴν Ἀσιατικὴν Τουρκίαν, τὴν Περσίαν, τὸ Ἀργανιστὰν, τὸ Βελουτχιστὰν, τὸ Τουρκεστὰν, τὴν Κίταν, τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν Ἰνδοκίταν, τὸ Ἰνδοστὰν καὶ τὴν Ἀραβίαν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς θάλασσαι ;

Ἀπ. Ἐπισ. θάλασσαι αὐτῆς ὑπὸ μὲν τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ σχηματιζόμεναι εἶνε ἡ Βερίγγειος, ἡ Ὀχοτσική, ἡ Ἰαπωνική, ἡ Κιτρὼνη καὶ ἡ Σινική θάλασσα· ὑπὸ δὲ τῆς Μεσογείου ὁ Εὐξείνιος Πόντος, τὸ Αἰγαῖον, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισ. κόλποι τῆς ;

Ἀπ. Κόλποι ἐπισ. αὐτῆς εἶνε ὁ Ὄβις εἰς τὸ βόρ. τῆς Σιβηρίας, ὁ τοῦ Τογγίνου καὶ τοῦ Σιάμ εἰς τὴν Ἰνδοκίταν, ὁ Βεγγαλικός, ὁ Ὀμανικός καὶ ὁ Περσικός εἰς τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τοὺς ἐπισ. αὐτῆς πορθμούς.

Ἀπ. Πορθμοὶ αὐτῆς εἶνε ὁ Βερίγγειος, ἐνῶντων τὸν Βόρειον μὲ τὸν Μέγαν ὠκεανόν· ὁ Ὀρμουζίος, ἐνῶντων τὸν Ὀμανικὸν μὲ τὸν Περσικὸν κόλπον· ὁ τοῦ Βαβελ μαρδέβ, ἐνῶντων τὴν Ἐρυθρὰν μὲ τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν· Ἴσθμὸς δὲ ὁ τοῦ Σουέζ, ἐνῶντων τὴν Ἀσίαν μὲ τὴν Ἀφρικὴν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς Ἀσίας;

Ἄπ. Ἡ *Μικρὰ Ἀσία* ἢ *Ἀνατολή*, ἢ *Ἀραβία*, τὸ *Ἰνδοστάν*, ἢ *Ἰνδοκίνα*, ἢ *Μαλάκα*, ἢ *Κορέα* καὶ ἢ *Καυτσιατικά*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. αὐτῆς ὄρη;

Ἄπ. Ὅρη ἐπισ. αὐτῆς εἶνε εἰς τὰ Δ. τὰ *Οὐράλια* καὶ ὁ *Καύκασος*, τὰ *Ἀλτάια* καὶ τὰ *Στανόβια* εἰς τὸ νότιον τῆς *Σιβηρίας*, τὰ *Ἰμαλαία*, τὰ ὑψηλότερα ὄρη τῆς σφαίρας (8700 μέτρ.) εἰς τὸ νότιον τῆς *Κίνας*, τὰ *Γαταῖα* εἰς τὸ *Ἰνδοστάν*, τὸ *Ἀραράτ* καὶ ὁ *Ταῦρος* εἰς τὴν *Ἀσιατικὴν Τουρκίαν*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. αὐτῆς ἀκρωτήρια;

Ἄπ. Ἀκρωτήρια αὐτῆς ἐπισ. εἶνε τὸ *Ἀνατολικὸν* καὶ τὸ *Βόρειον* εἰς τὴν *Σιβηρίαν*, τὸ *Κομορινον* εἰς τὸ *Ἰνδοστάν*, καὶ τὸ *Μόκαδον* εἰς τὴν *Ἀραβίαν*.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισ. αὐτῆς ποταμοί;

Ἄπ. Ποταμοὶ αὐτῆς ἐπισ. εἶνε ὁ *Λέρας*, ὁ *Ἰερυσίας* καὶ ὁ *Ὄβις* ἐκβάλλοντες εἰς τὸν Βόρ. ὠκεανόν, ὁ *Τίγρις* καὶ ὁ *Εὐφράτης* εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον, ὁ *Ἰνδὸς* εἰς τὸν *Ὀμανικόν*, ὁ *Γάγγης* εἰς τὸν Βεγγαλικόν, ὁ *Κοάγγος* εἰς τὴν *Κυανῆν*, ὁ *Ὁάγγος* εἰς τὴν *Κιτρίνην*, καὶ ὁ *Λιούρ* εἰς τὴν *Ἰαπωνικὴν θάλασσαν*.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰς ἐπισ. λίμνας τῆς Ἀσίας.

Ἄπ. Λίμναι ἐπισ. τῆς Ἀσίας πλὴν τῆς *Κασπίας*, εἰς τὸ βόρειον τῆς *Ἀραβίας* εἶνε ἡ *Νεκρὰ θάλασσα*,

εις τὸ Τουρκεστάν ἢ Ἀράλη, καὶ εἰς τὸ νότιον τῆς Σιβηρίας ἢ Βαϊκάλη.

ΑΣΙΑΤΙΚΗ ΡΩΣΣΙΑ.

Ἐρ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσσία ;

Ἄπ. Ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, τῆς Περσίας, τοῦ Τουρκεστάν καὶ τῆς Κίνας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῶν Οὐραλίων ὄρεων, τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ῥωσσίας καὶ τοῦ Εὐξείνου.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς ;

Ἄπ. Αὕτη συνισταμένη ἐκ τῆς Σιβηρίας (6, ἑκατ. 300 χιλ.) καὶ τῆς Καυκασίου Ῥωσσίας (4,700,000) ἔχει πόλεις τὴν *Τοβόλσκην*, πρωτ. τῆς Σιβηρίας, καὶ τὴν *Τυφλίδα*, πρωτ. τῆς Καυκασίου Ῥωσσίας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς, ἡ θρησκεία, τὸ ἔθνος, τὸ κλίμα καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς χώρας ;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 165,000 τετρ. μυρ., οἱ δὲ κατ. 11 ἑκατ. χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι καὶ εἰδωλολάτραι· καὶ τὸ μὲν βόρειον εἶνε ἐλώδες, πλήρες πάγων καὶ ἐρήμων, τὸ δὲ νότιον λίαν εὐφορον παράγον καὶ βαθέντιον· ἔχει δὲ καὶ ἐμπόριον γουναρικῶν, τὸ μόνον σχεδὸν προϊόν τῶν βορείων χωρῶν.

ΑΣΙΑΤΙΚΗ ΤΟΥΡΚΙΑ

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας;

Ἄπ. Ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Κουκασίου Ῥωσίας καὶ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀραβίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆ Περσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Προποντιδος, τοῦ Αἰγαίου καὶ τῆς Μεσογαίου.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἄπ. Ταύτης ἐπισ. πόλεις εἶνε Σμύρνη, ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 150 χιλ. κατ' Χαλέπιον, μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις εἰς τὴν Συρίαν. Δαμασκός, ἡ βιομηχανικωτέρα πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, ἔχουσα 200 χιλ. κατ' Ἱερουσαλήμ, πρωτ. τῆς Παλαιστίνης, ὅπου ὑπάρχει ὁ τάφος τοῦ ἡμετέρου Σωτῆρος. Βαγδάτιον εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ἐμπορικωτάτη πόλις.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. νῆσοι τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας;

Ἄπ. Νῆσοι αὐτῆς εἶνε ἡ Χίος μὲ ὄμων. πρωτ. ἔχουσαν γυμνάσιον παρκαί ὁ καὶ οἶνον ἐξαίρετον καὶ μαστίχαν. Ψαρά, ἐπίσημος ἐπὶ τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως διὰ τὸ ναυτικόν τῆς. Λέσβος, εὐφρὸς νῆσος παράγουσα ἔλαιον, ὀπωράς καὶ ἄλλα προϊόντα τῆς πρωτ. εἶνε Μιτυλήνη, ἔχουσα ἀξιολογὰ σχολία. Σάμος, παράγουσα οἶνους καὶ σταριῶδας. Ῥόδος, ἡ ὠραιότερα τῆς Ἀνατολῆς νῆσος μὲ ὄμων. πρωτ. Κῶ

προς μεγάλη νήσος (180 χιλ. κατ.), παράγουσα βάμβακα, σίτον, οίνον, έλαιον και έχουσα πρωτ. τήν Λευκωσίαν. Ἡ νήσος αὕτη ἀπό τοῦ 1878 διὰ συνθήκης ἐπὶ ὠρισμένη ἐνιαυσίῳ ἀποζημιώσῃ παρεχωρήθη ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς τοὺς Ἄγγλους.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ κλίμα τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας εἶνε 12,350 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κατ. 16 1[2 ἑκατ. ὑποκείμενοι εἰς τὸν Σουλτάνον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας. Τούτων οἱ πλεῖστοι εἶνε χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι, οἱ δ' ἄλλοι μωαμεθανοί. ὀλίγοι ἰσραηλῆται καὶ τινες εἰδωλολάτραι Ἡ χώρα ἅπασα μετὰ τῶν νήσων εἶνε εὐφορωτάτη, καὶ ἔχει κλίμα τερπνὸν καὶ ὑγιεινόν.

ΠΕΡΣΙΑ

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Περσίας ;

Ἄπ. Ἡ Περσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Καυκασίου Ῥωσσίας, τοῦ Τουρκεστάν καὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ Βελουτχιστάν, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις ;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Τεχεράν*, χειμερινὴ πρωτ. τοῦ Σάχου, ἔχουσα 82 χιλ. κατ. *Ἰσπαχάν*, ἡ δευτέρα πόλις τοῦ κράτους.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 11,000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 5 ἑκατ. ἄπαντες σχεδὸν μωαμεθανοί, διοικούμενοι ὑπὸ ἀπολύτου μονάρχου.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, ἡ εὐφορία καὶ ἡ βιομηχανία τῆς χώρας;

Ἄπ. Ἡ χώρα εἶνε ὀλίγον ὑψηλὴ καὶ ἔν μέρει αὐτῆς καλύπτεται ὑπὸ ἐρήμων, ἀλλὰ παράγει ἄφθονον σῖτον, σῦκα, ἀπίδια, χρυσόμηλα, δαμάσκηνα κτλ. ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν ξιφῶν καὶ ταπήτων ἀξιδόλογον κτηνοτροφίαν.

ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ ΚΑΙ ΒΕΛΟΥΤΧΙΣΤΑΝ

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ Βελουτχιστάν;

Ἄπ. Τὸ Ἀφγανιστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Τουρκιστάν, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἰνδοστάν, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Περσίας, τὸ δὲ νότιον ὄριον κατέχει τὸ Βελουτχιστάν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἄπ. Αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε *Καπούλ*, πρωτ. τοῦ Ἀφγανιστάν. *Κελάτ*, πρωτ. τοῦ Βελουτχιστάν.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 7,307 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 6 ἑκατ. μωαμεθανοί, κυβερνούμενοι ὑπὸ ἀπολύτου ἡγεμόνου.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῶν;

Ἄπ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε εὐκραές, τὸ δὲ ἔδαφος παράγει σῖτον

τον, βίμβακα, καπνόν κλ. ἔτι δ' ἔχει μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, σιδήρου κλ.

ΤΟΥΡΚΕΣΤΑΝ.

Ἐρ. Περίγραψον τὸ Τουρκεστάν.

Ἄπ. Τὸ Τουρκεστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Σιβηρίας καὶ τῆς Ἀράλης λίμνης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Περσίας, τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ τοῦ Ἰνδοστάν, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Κίνας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Κασπίας θαλάσσης.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια αὐτοῦ, ὁ πληθυσμὸς καὶ τὸ πολίτευμα ;

Ἄπ. Τὸ Τουρκεστάν ἔχει ἐπιφάνειαν 20.000 τετρ. μυρ. καὶ 8 ἑκατ. κατ. τῶν πλείστων μωαμεθανῶν, κυβερνωμένων ὑπὸ ἀπολύτων ἀνεξαρτήτων ἡγεμόνων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ μᾶλλον πολιτισμένον αὐτοῦ μέρος ;

Ἄπ. Τὸ μᾶλλον πολιτισμένον αὐτοῦ μέρος εἶνε ἡ μεγάλη Βουχαρία, ἔχουσα πόλιν Βουχάραν μεγάλην καὶ ἐμπορικὴν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα αὐτοῦ ;

Ἄπ. Τὸ κλίμα τοῦ Τουρκεστάν εἶνε ἐξαιρετον, τὸ δ' ἔδαφος λίαν εὐφορον, ἀλλ' ἔχει καὶ πολλὰς ἀμμώδεις ἐρήμους, ἔτι δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ πολυτίμων λίθων.

ΚΙΝΑ,

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τῆς Κίνας.

Ἄπ. Τὰ ὄρια τῆς Κίνας εἶνε πρὸς Β. ἡ Σιβηρία, πρὸς Ν. αἱ Ἰνδίαί, πρὸς Α. ἡ Ἰαπωνική, ἡ Κιτρίνη καὶ ἡ Κυανῆ Θάλασσα, πρὸς Δ. τὸ Τουρκεστάν.

Ἐρ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡ Κίνα;

Ἄπ. Ἡ Κίνα συνίσταται ἐκ τῆς ἰδίως Κίνας, τῆς *Μανσχορίας*, τῆς *Κορέας*, τῆς *Μογγολίας*, τῆς *Μικρᾶς Βουχαρίας*, τοῦ *Θιβέτ* καὶ τοῦ *Βουτάν*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Πεκίνον*, ἔδρα τοῦ αὐτοκράτορος ἔχουσα 1,600,000 κατ. *Ναγκίνη*, ἐμπορικωτάτη πόλις.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Κίνας;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε σχεδὸν ἴση μὲ τὴν τῆς Εὐρώπης, οἱ δὲ κατ. 420 ἑκατ. τῆς κιτρίνης φυλῆς, πρεσβεύοντες τὸν βουδισμόν, καὶ κυβερνώμενοι ἀπολύτως ὑπὸ αὐτοκράτορος.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος, τὰ προϊόντα καὶ ἡ βιομ. τῆς Κίνας;

Ἄπ. Τὸ κλίμα τῆς Κίνας εἶνε ποικίλον καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας εἶνε διαφόρα οἷον τέξιν, ζαχαρχάλαμον κτλ. ἔχει τὰ ὑψηλότερα ὄρη τοῦ κόσμου καὶ ἐπ' αὐτῶν μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου· τὰ δὲ Θιβέτια ὄρη τρέφουσι καὶ αἶγας, ἐκ τῶν μαλλίων τῶν ὁποίων κατασκευάζονται τὰ λεμπρὰ σάλια· ἐξάγει δὲ καὶ πορτελάνην, χαρτίον καὶ περίφημον μελάνην.

ΙΑΠΩΝΙΑ.

Ἐρ. Ἐκ πόσων μερῶν συνίσταται ἡ Ἰαπωνία ;

Ἀπ. Ἡ Ἰαπωνία, κειμένη ἀνατολικῶς τῆς Κίνας, συνίσταται ἐκ τεσσάρων κυρίως μεγάλων νήσων, τῆς Νιφῶνος, τῆς Κιουσοῦς, τῆς Σικόφης καὶ τῆς Ἰεσοῦς.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπιτ. πόλεις των ;

Ἀπ. Ἐπιτ. πόλεις αὐτῶν εἶνε τῆς Νιφῶνος ἢ Ὑεδῶ, ἔδρα τοῦ Ταϊκοῦν, ἔχουσα μέγιστον ἐμπόριον καὶ 1,500,000 κατ. Μιακος, ἀρχαία μητρόπολις καὶ ἔδρα νῦν τῆς Ἰαπωνίας. Ναγκασάκη, ἡ ἐπιτ. πόλις τῆς Κιουσοῦς.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ θρησκεία τῶν Ἰαπῶνων ;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς χώρας εἶνε 7,000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κατ. 36 ἑκατ. πρεσβεῖοντες οἱ πλεῖστοι τὴν σιντολατρείαν, στηριζομένην εἰς τὴν λατρείαν τῶν πνευμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸν βουδισμόν, καὶ τινες τὴν θρησκείαν τοῦ Κομφουκίου· πολίτευμα δ' ἔχει δεσποτικόν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;

Ἀπ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε ποικίλον καὶ τὸν μὲν χειμῶνα ψυχρόν, τὸ δὲ θέρος θερμόν· ἔχει ὄρη ἐν οἷς καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων· Ἡ δὲ χώρα καίτοι λεπτόγειος ἕνεκα τῆς φιλοπονίας τῶν κατοίκων καταστάνεται λίαν εὐφορος· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν μεταξωτῶν ὑφασμάτων καὶ πορσελάνης.

ΙΝΔΟΚΙΝΑ.

*Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἰνδοκίνας ;

*Απ. Τὰ ὄρια τῆς Ἰνδοκίνας εἶνε πρὸς Β. ἡ Κίνα, πρὸς Ν. ὁ πορθμὸς τῆς Μαλάκας, πρὸς Α. ἡ Σινική θάλασσα, πρὸς Δ. ὁ Βεγγαλικὸς κόλπος καὶ τὸ Ἰνδοστάν.

*Ερ. Πόσα εἶνε τὰ ἐντὸς αὐτῆς κράτη καὶ αἱ ἐπισ. πόλεις των ;

*Απ. Πέντε· 1 Ἡ Ἀγγλικὴ Ἰνδοκίνα, ἔχουσα πρῶτ. τὴν Σιγκαπούρη· 2 Ἡ Αὐτοκρατορία τοῦ Βιρμὰν μὲ πρῶτ. Ἄβαρ· 3 Ἡ χερσονήσος Μαλάκα· 4 Τὸ Σιάμ, μὲ πρῶτ. Βαγκόκηρ, ἐμπορικωτάτην πόλιν· 5 Τὸ Ἀνάμ, μὲ πρῶτ. Χουήρ, ὀχυρὰν πόλιν.

*Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ νῆσοι τῆς Ἰνδοκίνας ;

*Απ. Νῆσοι τῆς Ἰνδοκίνας εἶνε αἱ Ἀνδαμάναι καὶ αἱ Νικοβάρειοι.

*Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς ;

*Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 21,360 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. περὶ τὰ 25 ἑκατ. τὸ πλεῖστον βουδισταί, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τοῦ Κομφουκίου, καὶ εἰς τὸ Δ. τῆς Μαλάκας ὑπάρχουσι καὶ μωαμεθανοί, ἡ δὲ κυβέρνησις ἐν γένει εἶνε δεσποτικὴ.

ΙΝΔΟΣΤΑΝ.

Ἐρ. Δεῖξόν μοι πόθεν ὀρίζεται τὸ Ἰνδοστάν ;

Ἄπ. Τὸ Ἰνδοστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Κίνας, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἰνδοκίνας, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀφγανιστάν, τοῦ Βελουτχιστάν καὶ τοῦ Ὀμανικοῦ κόλπου.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ σημερινὴ διαίρεσις αὐτοῦ ;

Ἄπ. Τὸ Ἰνδοστάν διαιρεῖται εἰς κράτη ἀνεξάρτητα, εἰς Ἀγγλικὰς κτήσεις, εἰς ὑποτελῆ ἢ σύμμαχα κράτη τῶν Ἀγγλων, καὶ εἰς κατακτήσεις τῶν Γάλλων καὶ Πορτογάλων.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰς ἐπισ. πόλεις τῶν Ἀγγλικῶν κτήσεων.

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε *Καλκοῦτα* ἐπὶ τοῦ Γάγγου, πρωτ. τῆς Βεγγάλης καὶ ὄλου τοῦ Ἀγγλικοῦ Ἰνδοστάν, ἐμπορικωτάτη ἔχουσα 600,000 κατ. *Βεναρέζη*, σοφῶν πόλις καὶ ἐμπορικωτάτη ἐπὶ τοῦ Γάγγου. *Μάδρασα*, πρωτ. ὁμων. προεδρείας, ἐμπορικωτάτη, ἔχουσα 400 χιλ. κατ. *Καλικούτη*, εἰς ἣν πρώτην ἐπέβησαν οἱ Πορτογάλοι ἀνακαλύψαντες τὰς Ἰνδίας. *Βομβάη*, πρωτ. ὁμων. προεδρείας, ἐπὶ νήσου, μεγάλη, λίαν ἐμπορικὴ καὶ ναύσταθμος τοῦ ἐν Ἀσίᾳ Ἀγγλικοῦ στόλου (650 χιλ. κατ.).

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ πρωτεύουσαι τῶν Γαλλικῶν καὶ Πορτογαλικῶν κτήσεων ;

Ἄπ. Τῶν Γαλλικῶν κτήσεων πρωτ. εἶνε ἡ *Πορδι-*

χερή, και τῶν Πορτογαλικῶν ἡ Γόα, ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Μαλαβάρου.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἀνεξάρτητα κράτη τοῦ Ἰνδοστάν;

Ἄπ. Ἡ *Κασχιμυρία* μὲ πρωτ. *Κασχιμίρην*, και ἡ *Νεπάλη* μὲ πρωτ. *Κατμανδούν*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. νῆσοι τοῦ Ἰνδοστάν;

Ἄπ. Νῆσοι τοῦ Ἰνδοστάν ἐπίσημοι εἶνε ἡ *Κεϋλάνη*, πρωτ. *Κολόμβον* και αἱ *Λακεδιβαι*, κυβερνώμεναι ὑπὸ ἀνεξαρτήτου ἡγεμόνος.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. και ποῖοι οἱ κάτ. τοῦ Ἰνδοστάν;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφ. τοῦ Ἰνδοστάν εἶνε 37350 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτ. 204 ἑκατ. ὑποκείμενοι ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τοὺς Ἄγγλους, πλὴν 2 1/2 ἑκατ. ἀνεξαρτήτων και 40,000 ὑποκειμένων εἰς τοὺς Γάλλους και Πορτογάλους.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ θρησκ. τοῦ Ἰνδοστάν;

Ἄπ. Θρησκεῖται ἐπικρατοῦσαι εἶνε ἡ τοῦ Βράμα (ὑπὲρ τὰ 160 ἑκατ.), ἡ τοῦ Βούδα (5 ἑκατ.) και ἡ μωαμεθανικὴ (30 ἑκατ.), ἀλλ' ὑπάρχουσι και 300,000 χριστιανοὶ διαφόρων δογμάτων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος και τὰ προϊόντα τοῦ Ἰνδοστάν;

Ἄπ. Τὸ Ἰνδοστάν ἔχει ποικίλον κλίμα και τὸ ἔδαφος αὐτοῦ εἶνε εὐφορώτατον, παράγον βανίνας, ζαχαρόκαλαμον κτλ. ἔχει δὲ και μαργαρίτας και μεταλλεῖα ἀδαμάντων, και τρέφει τίγρεις, ρινοκέρους, ὄφεις φαρμακεροὺς και ἡ Κεϋλάνη λαμπροὺς ἐλέφαντας.

ΑΡΑΒΙΑ.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τῆς Ἀραβίας.

Ἄπ. Τὰ ὄρια τῆς Ἀραβίας εἶνε πρὸς Β. ἢ Ἀσιατικὴ Τουρκία, πρὸς τὸ ΝΑ. ὁ Ὀμανικὸς κόλπος, πρὸς τὸ ΒΑ. ὁ Περσικὸς κόλπος, πρὸς Δ. ἢ Ἐρυθρὰ θάλασσα.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἄπ. Ἐπισ. πόλεις αὐτῆς εἶνε *Μέκα*, πατρίς τοῦ Μωάμεθ, ἢ μεγαλειτέρα καὶ ἐμπορικωτέρα τῆς Ἀραβίας. *Μεδίνα*, ὅπου ἐτάφη ὁ Μωάμεθ. *Μόκα* εἰς τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν, ἐπίσημος διὰ τὸν καφέν της.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς, ἡ θρησκεία τὸ ἔδαφος καὶ τὸ κλίμα τῆς χώρας;

Ἄπ. Ἡ Ἀραβία ἔχει ἐπιφάνειαν 28,500 τετρ. μυρ. καὶ 4 ἑκατ. κατ. ἀπάντων σχεδὸν μωαμεθανῶν. Ἡ χώρα ἔχει πολὺς ἐρήμους τὰς ὁποίας διατρέχουσιν οἱ Ἀραβες μετὰ τῶν ποιμνίων των, ἀλλ' ἔχει καὶ χώρας εὐφορωτάτας παραγούσας καφέν, ἀρώματα, κόμμι καὶ ἀξιολόγους κατὰ τὴν παραλίαν μαργαρίτας.

ΑΦΡΙΚΗ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀφρικῆς ;

Ἄπ. Ἡ Ἀφρική, τὸ τρίτον μέρος τοῦ ἀρχαίου κόσμου, συνεχομένη μετὰ τῆς Ἀσίας διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ, ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. καὶ Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ τοῦ Ἰνδικοῦ.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς ;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 285,435 τετρ. μυρ. ἀλλὰ τὸ τέταρτον τοῦλάχιστον εἶνε ἔρημος· ἔχει δὲ καὶ εὐφόρους πεδιάδας.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῶν κατοίκων τῆς ;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε περὶ τὰ 32 ἑκατ. Ἄραβες, Κόπται, Βέρβεροι καὶ νιγῆται μωαμεθανοὶ καὶ φετιχισταί, κατὰ δὲ τὰ παράλια ὑπάρχουσι καὶ χριστιανοί· τὸ δὲ πολίτευμα σχεδὸν παντοῦ εἶνε δεσποτικόν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος τῆς χώρας ;

Ἄπ. Ἡ Ἀφρική εἶνε χώρα θερμὴ καὶ δι' αὐτῆς διέρχεται ὁ ἰσημερινός. Ἄπ' αὐτοῦ μέχρι τῶν τροπικῶν ἡ θερμότης εἶνε σχεδὸν ἀφόρητος, καὶ αἱ βροχαὶ διαρκοῦσι τρεῖς ὅλους μῆνας· ἐντεῦθεν δὲ πηγάζουσιν οἱ ποταμοὶ οἱ καταπλημμυροῦντες τὴν χώραν καὶ κατασταίνοντες αὐτὴν εὐφορωτάτην.

Ἐρ. Ἐχει μεταλλεῖα ἡ Ἀφρική, καὶ ποῖα εἶνε τὰ ἐν αὐτῇ θηρία ;

Ἄπ. Ἡ Ἀφρική ἔχει πλούσια μεταλλεῖα χρυσοῦ, καὶ ζῆα βλαπτικά τίγρεις, λέοντας, λεοντοπαρδάλεις, θάινας, κροκοδείλους, ὄφεις, ὡς τὸν βόαν, ἐλέφαντας, ξινοκέρους, ἵπποποτάμους, καμήλους καὶ πτηνὰ διάφορα.

Ἐρ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ἡ Ἀφρική;

Ἄπ. Ἡ Ἀφρική διαιρεῖται εἰς 16 μέρη, τὴν *Αἴγυπτον*, *Ἀβυσσινίαν*, *Σόμανλον*, *Βαρβαρίαν* (συνισταμένην ἐκ τῆς *Τριπόλεως*, *Τύνιδος*, *Ἀλγερίου* καὶ *Μαρόκου*), τὴν *Σαχάραν*, *Σερεγαμβίαν*, *Ἄνω Γουινέαν*, *Κάτω Γουινέαν*, *Σουδάν*, *Κιμβεασίαν*, *Όπτετοτίαν*, *Εὐέλπιδα Ἄκραν*, *Καφρερίαν*, *Μοζαμβίκην*, *Ζαγγουεβάρην*.

Ἐρ. Ἔχει νήσους ἡ Ἀφρική;

Ἄπ. Ἡ Ἀφρική ἔχει νήτους πολλὰς εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ κόλποι καὶ οἱ πορθμοὶ τῆς Ἀφρικῆς;

Ἄπ. Κόλποι τῆς Ἀφρικῆς εἶνε ὁ τοῦ *Σουέζ* πρὸς *Α.* τοῦ *Σουέζ*, ὁ τῆς *Γαβῆς* καὶ ὁ τῆς *Σίδρας* εἰς τὴν *Βαρβαρίαν*, καὶ ὁ τῆς *Γουινέας*. Πορθμοὶ δὲ ὁ τῆς *Μοζαμβίχης* μετὰ τὴν *Μοζαμβίκην* καὶ *Μαδαγασκάρ*, καὶ ὁ τοῦ *Βαβελμανδὸς* εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τῆς Ἀφρικῆς;

Ἄπ. Ὅρη τῆς Ἀφρικῆς εἶνε τὰ τῆς *Σελήνης*, τὸ *Κιλιμάνζαρον* καὶ τὰ *Χιονοσκεπῆ* ὄρη πρὸς τὰ *ΒΑ.* τῆς *Ζαγγουεβάρης*, ὁ Ἄτλας εἰς τὴν *Βαρβαρίαν*, τὰ *Νιγριτικὰ* ὄρη εἰς τὴν *Γουινέαν*, καὶ τὰ *Λύπατα* εἰς τὴν *Καφρερίαν*.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ἀκρωτήρια αὐτῆς.

Ἄπ. Ἀκρωτήρια τῆς Ἀφρικῆς εἶνε τὸ *Καλὸν* εἰς

τὴν Βαρβαρίαν, τὸ Λευκὸν εἰς τὴν Σαχάραν, τὸ Πράσινον εἰς τὴν Σενεγαμβίαν, ἡ Εὐελπις ἄκρα πρὸς Ν. καὶ πρὸς Α. τὸ Γουαρδαφουῖον.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς λίμνας τῆς Ἀφρικῆς.

Ἄπ. Ποταμοὶ τῆς Ἀφρικῆς εἶνε ὁ Νεῖλος ἐκ τῆς λίμνης Νυάνζης πηγάζων, ὁ Σενεγάλης καὶ ὁ Γαμβίας εἰς τὴν Σενεγαμβίαν. ὁ Νῆγρος καὶ ὁ Ζαῖρος εἰς τὴν Γουινέαν, καὶ ὁ Ζαμβέζης εἰς τὴν Μοζαμβίκην. Λίμναι δὲ ἡ Τσάδα εἰς τὸ Σουδάν, ἡ Νυάνζα πρὸς Α. τῆς Ζαγγουεβάρης, καὶ ἡ Δαμβέα εἰς τὴν Ἀβυσσινίαν.

Ἐρ. Τί λέγονται ὄασεις;

Ἄπ. Ὅασεις λέγονται εὐφοροὶ τόποι εὐρισκόμενοι ἐντὸς ἐρήμων, καὶ τοιαῦται εἶνε πολλαὶ ἐντὸς τῶν ἐρήμων Ἀφρικῆς.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἔρια τῆς Αἰγύπτου;

Ἄπ. Ἡ Αἰγύπτος ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀβυσσινίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς ἐρήμου Λιβύης καὶ τῆς Βαρβαρίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπιτ. αὐτῆς πόλεις;

Ἄπ. ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις εἶνε Κάϊρον, ἔδρα τοῦ Ἀντιβασιλέως, πόλις ἐμπορικὴ μὲν 350 χιλιάδας

κατ. Ἀλεξάνδρεια, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὴν Μεσόγειον μὲ ἀρχαῖα ἐρείπια, ἔχουσα καλὸν λιμένα καὶ 220 χιλιάδας κατ. Δαμιάτη καὶ Ροσέτη, ἐμπορικὰ στόμια τοῦ Νείλου. Σεναάρ καὶ Καρτουμ, αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Νουβίας.

Εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀνήκουσιν ἔτι τὸ Δαρφούρ καὶ ὄψεις τινές, τῶν ὁποίων ἐπιστημότεραι εἶνε ἢ τοῦ Διδὸς τοῦ Ἀμμωνος.

Ἐρ. Ποῶς εἶνε ὁ πληθυσμὸς, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε 7 1/2 ἑκατ. Κόπται χριστιανοὶ καὶ Ἄραβες μωαμεθανοὶ καὶ Μαμελοῦχοι, κυβερνώμενοι ὑπὸ ἀντιβασιλέως ὑποτελοῦς εἰς τὸν Σουλτάνον.

Ἐρ. Τί ἄλλο γνωρίζεις περὶ Αἴγυπτου;

Ἄπ. Ἡ Αἴγυπτος ἔχει καὶ ἀρχαῖα ἐρείπια, ὅσον πυραμίδας, ὀβελίσκους κτλ. διαβρεχομένη δὲ ὑπὸ τοῦ Νείλου κατασταίνεται εὐφροωτάτη εἰς δημητριακοὺς καρπούς, ζαχαροκάλαμον, ὄριον κτλ.

ΑΒΥΣΣΙΝΙΑ ΚΑΙ ΣΟΜΑΥΛΟΝ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀβυσσινίας;

Ἄπ. Ἡ Ἀβυσσινία ὄριζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, τὸ δὲ νότιον ὄριον κατέχει τὸ Σόμαυλον.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπιστημότεραι αὐτῶν πόλεις;

Ἄπ. Ἐπιστημότερα πόλις τῆς Ἀβυσσινίας εἶνε

Γονδάρη, ἔδρα χριστιανοῦ ἡγεμόνος· τὸδὲ Σόμαυλον ἐκτεινόμενον μέχρι τῆς Ζαγγουεβάρης καὶ τῆς Ἄκρας Γουαρδοφουτου, οὐδεμίαν ἔχει πόλιν ἀξίαν λόγου.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀβυσσινίας εἶνε 3 ἑκατ. τῶν ὁποίων μέρος πρεσβεῖει τὸν χριστιανισμόν, οἱ δὲ τοῦ Σομαύλου εἶνε μωαμεθανοὶ καὶ φετιχισταί.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα καὶ ζῶα αὐτῶν;

Ἄπ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε γλυκὺ καὶ τὸ ἔδαφος εὐφορον εἰς δημητριακοὺς καρποὺς καὶ ζαχαροκάλαμον· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, καὶ πολύτιμα ξίλα, ἔβενον καὶ σάνδαλον, καὶ ζῶα ἀξιοσημεῖωτα, καὶ ἐξάγει καὶ πτερὰ στρουθοκαμήλων.

ΒΑΡΒΑΡΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βαρβαρίας;

Ἄπ. Ἡ Βαρβαρία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Σαχάρας καὶ Λιβύης, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Ἀπαριθμήσον τὰ κράτη καὶ τὰς ἐπίσημοτέρας πόλεις τῆς Βαρβαρίας.

Ἄπ. Τὰ κράτη τῆς Βαρβαρίας εἶνε:

1. *Τρίπολις*, ὑπὸ βέη διοικουμένη, ἔχουσα πρωτ. *Τρίπολις* εἰς τὴν Μεσόγειον, πόλιν ἐμπορικὴν. 2. *Τύνις*, μὲ πρωτ. *Τύνιδα* παρὰ τὴν ἀρχαίαν Καρχηδόνα,

πόλιν ἐμπορικὴν καὶ βιομήχανον, ἔχουσαν 125 χιλ. κατ. διοικεῖται δὲ καὶ αὕτη ὑπὸ βέη. 3. Ἄλγεριον (3 ἑκατ. κατ.), ἀνήκον εἰς τοὺς Γάλλους, καὶ διαιρούμενον εἰς τρεῖς στρατιωτικὰς διοικήσεις, πρωτ. αὐτοῦ εἶνε Ἄλγεριον, πόλις ὄχυρά καὶ ἐμπορικὴ (52 χιλ. κατ.). 4 Μαρόκον (3 ἑκατ. κατ.), κυβερνώμενον ὑπὸ αὐτοκράτορος καὶ διαιρούμενον εἰς τέσσαρα μικρὰ κράτη, πρωτ. αὐτοῦ εἶνε Μαρόκον, πόλις ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος (50 χιλ. κατ.).

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Βαρβαρίας;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε μωαμεθανοί, πλὴν τινῶν ἰσραηλιτῶν, καὶ διοικοῦνται πλὴν τοῦ Ἄλγεριου δεσποτικῶς· οἱ δὲ εἰς τὰ ὄρη Ἀραβες καὶ Βέρβεροι εἶνε ἀνεξάρτητοι.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ἄγρια αὐτῆς ζῷα;

Ἄπ. Ἡ Βαρβαρία διὰ τοῦ Ἄτλαντος χωρίζεται εἰς δύο· καὶ τὸ μὲν πρὸς Β. μέρος ἕνεκα τῶν πολλῶν ὑδάτων εἶνε λίαν εὐφορον, τὸ δὲ πρὸς νότον τῶν ὀρέων εἶνε ἔρημον καὶ ξηρόν, ἔχον θηρία φοβερά· οἷον τὸν λέοντα τοῦ Ἄτλαντος κτλ.

ΣΑΧΑΡΑ.

Ἐρ. Εἰπέ μοι ποῦ κεῖται ἡ Σαχάρα;

Ἄπ. Ἡ Σαχάρα κεῖται πρὸς Ν. τῆς Βαρβαρίας καὶ πρὸς Β. τοῦ Σουδάν καὶ τῆς Σενεγαμβίας.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις περὶ αὐτῆς;

Ἄπ. Ἡ Σαχάρα εἶνε ἔρημος, ἀλλ' ἔχει καὶ ὄασεις

οίκουμένας ὑπὸ ἡμιαγρίων λαῶν· ἐπισ. δ' αὐτῆς κόμη
εἶνε ἡ Ἀγάβλη.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ
τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἄπ. Ἡ Σαχάρα ἡ μεγαλειτέρα ἔρημος τοῦ κόσμου ἔχει ἐπι-
φάνειαν 41,300 τετρ. μυρ. καὶ 4 ἑκατ. κατ. μαύρων καὶ Βερ-
βέρων μωαμεθανῶν, ὑπὸ ἰδίων ἡγεμόνων διοικουμένων· ἀλλ' οἱ
εἰς τὰ δυτικά αὐτῆς κάτ. εἶνε θηριωδέστατοι.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος, τὰ ζῶα καὶ τὰ προϊόντα τῆς
χώρας;

Ἄπ. Ἡ Σαχάρα ὕδατα ἔχει ὀλίγα, θηρία δὲ πάνθηρας, ὄφεις,
καὶ προϊόντα φοίνικας, ἀρώματα κλπ.

ΣΕΝΕΓΑΜΒΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Σενεγαμβίας;

Ἄπ. Ἡ Σενεγαμβία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Σα-
χάρας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Γουινέας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ
Σουδάν, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ.

Ἐρ. Ἔχει κτήσεις Εὐρωπαϊκὰς;

Ἄπ. Ἡ Σενεγαμβία, οἰκουμένη ὑπὸ πολλῶν ἡμι-
αγρίων λαῶν, ἔχει κτήσεις Γαλλικὰς, Ἀγγλικὰς καὶ
Πορτογαλικὰς.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία, τὸ κλίμα καὶ
τὰ προϊόντα αὐτῆς;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε 12 ἑκατομμύρια μαῦροι, μωα-
μεθανοὶ καὶ φετιχισταί. Ὁ δὲ τόπος, ὡς ποτιζόμενος ὑπὸ τοῦ
Σενεγάλου, Γαμβίου καὶ Ῥιογκράνδου εἶνε εὐφορώτατος, παρὰ-

γων καὶ τὸ δένδρον Βαοάθ, ἀλλ' ἡ θερμότης εἶνε μεγίστη·
 ἐξάγει δ' ἔτι καὶ χρυσόκονιν, κόμμι, ἐλέφαντα, καὶ ἔχει πολλὰ
 ἄγρια ζῷα.

ΑΝΩ ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΓΟΥΪΝΕΑ.

Ἐρ. Ποῦ κεῖνται αἱ δύο Γουΐναι ;

Ἄπ. Αἱ δύο Γουΐναι κεῖνται πρὸς Ν. τῆς Σενεγαμ-
 βίας καὶ τοῦ Σουδάν, χωριζόμεναι ἀπ' ἀλλήλων ὑπὸ
 τοῦ Ἰσημερινοῦ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. αὐτῶν βασιλεία ;

Ἄπ. Τῆς Ἄνω Γουΐνέας ἐπισ. βασιλεία εἶνε τὸ τοῦ
Bertrou, τοῦ *Βιάφρα*, τοῦ *Δαχομέη*, τοῦ Ἄχαν-
 τίου μὲ ὁμων. πρωτ. ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ ὑπάρχουσι καὶ
 ἀποικίαι Εὐρωπαϊκαί. Τῆς δὲ Κάτω Γουΐνέας, ὑποτε-
 ταγμένης σχεδὸν ἀπάσης εἰς τοὺς Πορτογάλους, πρωτ.
 εἶνε Ἅγιος Παῦλος τῆς Λοάνδας.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ ὁ πολιτισμὸς αὐτῶν ;

Ἄπ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε 11 ἑκατ. μαῦροι φετιχισταί, εἰς δὲ
 τὴν ἄνω Γουΐναιαν εἶνε μωαμεθανοὶ καὶ τινες ἀνθρωποθῦται.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ζῷα τῆς χώρας ;

Ἄπ. Τὸ κλίμα αὐτῆς διὰ τὴν μεγίστην θερμότητα εἶνε ὀλέ-
 θριον εἰς τοὺς Εὐρωπαίους, ἀλλ' ἔχει λαμπρὸν τὸ ἔδαφος διὰ τὴν
 βλάστησιν.

ΚΙΜΒΕΒΑΣΙΑ, ΟΤΤΕΝΤΟΤΙΑ, ΕΥΕΛΠΙΣ ΑΚΡΑ.

Ἐρ. Ποῦ κεῖται ἡ Κιμβεβασία, ἡ Ὀττεντοτία καὶ ἡ Εὐέλπις Ἄκρα ;

Ἄπ. Ἡ Κιμβεβασία κεῖται πρὸς Ν. τῆς Κάτω Γουϊνέας, ἡ δὲ Ὀττεντοτία πρὸς Ν. τῆς Κιμβεβασίας· ἡ δὲ Εὐέλπις Ἄκρα κατέχει τὸ νοτιώτατον τῆς Ἀφρικῆς.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ αὐτῶν πόλεις ;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε Ἄκρα (30 χιλ. κατ.), πρωτ. τῆς Εὐέλπιδος Ἄκρας ὑποκειμένης εἰς τοὺς Ἄγγλους. Ἡ δὲ Κιμβεβασία καὶ ἡ Ὀττεντοτία ἔχουσι μόνον μικρὰς κώμας.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. καὶ ἡ θρησκεία αὐτῶν ;

Ἄπ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε ὑπὲρ τὰς 900 χιλ. ἐξ ὧν 700 χιλ. ἐν τῇ Εὐέλπιδι Ἄκρᾳ, καὶ τούτων 60 χιλ. μόνον λευκοὶ διαμαρτυρόμενοι, οἱ δὲ ἄλλοι Ὀττεντόται εἰδωλολάτραι χρώματος αἰθοκακκίνου, δυσειδέστατοι καὶ ἀγριώτατοι.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς Εὐέλπιδος Ἄκρας ;

Ἄπ. Αὕτη ἔχει κλίμα συγκερασμένον, ἀλλὰ θερμὸν τὸ θέρος καὶ καταστρεπτικὸν εἰς τὴν βλάστησιν· παράγει δὲ ὅλα τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης καὶ ὠραῖον οἶνον.

ΣΟΥΔΑΝ ΚΑΙ ΚΑΦΡΕΡΙΑ.

Ἐρ. Εἶπέ μοι τὰ ὅρια τοῦ Σουδάν καὶ τῆς Καφρερίας.

Ἄπ. Τὸ Σουδάν πρὸς Β. ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Σαχάρας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Λιβύης, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σενεγαμβίας καὶ Σαχάρας, τὸ δὲ νότιον ὄριον κατέχει ἡ Ἄνω Γουϊνέα καὶ ἡ Καφρερία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. κράτη καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν;

Ἄπ. Ἐπισ. κράτη τοῦ Σουδάν με ὁμιον. πρωτ. εἶνε τὸ Τιμποκτοῦ, ἡ Σακατοῦ καὶ τὸ Βουρνοῦ· τῆς δὲ Καφρερίας τὸ Νάταλον, τὰ δὲ μεσόγεια αὐτῆς εἶνε ὅλως ἄγνωστα.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. καὶ ἡ θρησκεία αὐτῶν;

Ἄπ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε περὶ τὰ 77 ἑκατ. εἰδωλολάτραι καὶ μωαμεθανοὶ· συνίσταται δὲ τὸ Σουδάν ἐκ πολλῶν ἀνεξαρτήτων λαῶν, ὧν οἱ μᾶλλον πολιτισμένοι Φελλατάχαι μαῦροι καὶ μωαμεθανοὶ εἶνε φιλόπονοι, κατοικοῦντες παρὰ τὴν Τσάδαν· Ὑπὸ δὲ τὸ ὄνομα Καφρερία δηλοῦται εὐρύχωρος χώρα ἀκόμη πολὺ ἄγνωστος εἰς τὸ μέσον τῆς Ἀφρικῆς ἐκτεινομένη μέχρι τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, τῆς Μοζαμβίκης, τῆς Εὐέλπιδος Ἄκρας, τῆς Ὀπτεντοτίας καὶ τοῦ Σουδάν. Τὸ παράλιον αὐτῆς μέρος σχεδὸν ἅπαν κατεκτήθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλων.

 ΜΟΖΑΜΒΙΚΗ.

Ἐρ. Δεξόν μοι τὰ ὅρια τῆς Μοζαμβίκης.

Ἄπ. Τὰ ὅρια τῆς Μοζαμβίκης εἶνε πρὸς Β. ἡ Ζαγγοουεβάρη, πρὸς Δ. καὶ Ν. ἡ Καφρερία.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις αὐτῆς ;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Μοζαμβίκη* καὶ *Σοφάλα*.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς ;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε 3 ἑκατομμύρια μαῦροι κυβερνώμενοι ὑπὸ ἰδίων ἡγεμόνων ταύτης οἱ Πορτογάλοι ἐξουσιάζουσιν ὅλα σχεδὸν τὰ παράλια.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;

Ἐπ. Τὸ ἔδαφος ἕνεκα τῶν πολλῶν ὕδατων εἶνε εὐφορώτατον, καὶ τὰ δάση τῆς εἶνε πλήρη ἐλεφάντων· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου.

ΖΑΓΓΟΥΕΒΑΡΗ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ζαγγουεβάρης ;

Ἄπ. Ἡ Ζαγγουεβάρη πρὸς Ν. ἔχει τὴν *Μοζαμβίκη*, πρὸς Ἀ. τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν, πρὸς Δ. τὸ ὄρος *Κιλιμάνζαρον*, πρὸς Β. τὰ *Χιονοσκεπῆ ὄρη*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῶν πόλεις ;

Ἄπ. Ἐπισημότεραι πόλεις εἶνε *Μελινδα*, *Μόμβασα* καὶ *Κονιλόα*.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμός καὶ ἡ θρησκεία αὐτῆς ;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε 2 ἑκατ. μαῦροι μωαμεθανοί, ἀλλ' ἔπάρχουσι καὶ εἰδωλολάτραι.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς ;

Ἄπ. Ἡ Ζαγγουεβάρη εἶνε ἐλώδης καὶ νοσώδης, ἀλλὰ λίαν εὐφορος.

ΝΗΣΟΙ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ.

Ἐρ. Δεῖξόν μοι τὰς ἐπισημοτέρας νήσους τῆς Ἀφρικῆς.

Ἄπ. Εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν ἡ Μαδέρα, αἱ Ἀζόραι, αἱ τοῦ Πρασίνου ἀκρωτηρίου, αἱ Κανάριαι τῶν ὁποίων ἐπισημότεραι εἶνε ἡ Καναρία καὶ ἡ Φέρος. ἔτι δ' ἡ Ἁγία Ἐλένη εἰς τὸν κόλπον τῆς Γουϊνέας.

Εἰς τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανὸν ἡ Μαδαγασκάρ, μεγάλη νῆσος (5 ἑκατομμύρια κατ.) ἔχουσα πολλὰ ἀνεξάρτητα βασιλεία καὶ πόλιν Ταναναρίβαν. Ἡ Φράντζα καὶ ἡ Βουρβῶν, παράγουσαι καφέν, ζαχαροκάλαμον κτλ.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς, ἡ θρησκεία, τὸ κλίμα καὶ ἡ κυβέρνησις αὐτῶν;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε 6 1/2 ἑκατ. Ἡ Μαδέρα παράγει οἶλους ἀξιολόγους, αἱ δὲ Κανάριαι ἀνήκουσαι εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς ὠνομάσθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων διὰ τὴν εὐφορίαν καὶ τὸ κλίμα τῶν νήσων τῶν μακάρων.

ΑΜΕΡΙΚΗ,

Ἐρ. Τί λέγεται Ἀμερικὴ καὶ εἰς πόσας ἡπείρους διαιρεῖται ;

Ἄπ. Ἀμερικὴ λέγεται ὁ νέος κόσμος κείμενος πρὸς Δ. τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀφρικῆς· διαιρεῖται δὲ εἰς δύο εἰς Βόρειον καὶ Νότιον Ἀμερικὴν, ἠνωμένας διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανάμας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ἡ θρησκεία καὶ οἱ διάφοροι κάτοικοι αὐτῆς ;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 394,000 τετραγωνικὰ μυριάμετρα, οἱ δὲ κάτοικοι 85 ἑκατομμύρια ἀνήκοντες εἰς 4 φυλὰς τὴν Ἀμερικανικὴν, τὴν Καυκασίαν, τὴν Νιγριτικὴν καὶ τὴν Μογγολικὴν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἀμερικῆς ;

Ἄπ. Ἡ Ἀμερικὴ ἕνεκα τῆς μεγάλης τῆς ἐκτάσεως ἔχει ὅλα τὰ κλίματα καὶ προϊόντα τῶν ἄλλων χωρῶν, ἀλλ' εἶνε ψυχροτέρα τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἐπὶ δὲ τῶν ὑψηλῶν ὀρέων τῆς ἔχει ἀφθονα μέταλλα.

ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ,

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ;

Ἄπ. Ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανάμας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγ. ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ;

Ἄπ. Εἰς 5 μέρη, τὰς Ἀρκτώνας Χώρας, τὴν Νέαν Βρεττανίαν, τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, τὸ Μεξικὸν καὶ τὴν Γουατεμάλαν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ θάλασσαι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ;

Ἄπ. Ἡ Βαφίνειος, μεταξύ τῶν Ἀρκτῶν Χωρῶν, ἡ Ἀντιλλική, μεταξύ τῶν ὄσο ἡπείρων, καὶ ἡ τῆς Καλλιφορνίας εἰς τὸ Δ. τοῦ Μεξικοῦ.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ κόλποι αὐτῆς ;

Ἄπ. Ὁ Οὐδσόνιος πρὸς Β. ὁ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου πρὸς Α. καὶ ὁ Μεξικανικὸς κόλπος πρὸς Ν.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ πορθμοὶ καὶ οἱ ἰσθμοὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ;

Ἄπ. Ὁ τοῦ Δαβίς καὶ ὁ Οὐδσόνιος πρὸς Β. ὁ τῆς Νεογείου εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου, καὶ ὁ τῆς Φλωρίδος μεταξύ Φλωρίδος καὶ Βαχαμικῶν νήσων ἰσθμὸν δ' ἔχει τὸν τῆς Πανάμας.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρη αὐτῆς

Ἄπ. Ὅρη αὐτῆς εἶνε τὰ Βραχώδη, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ Βορείου ὠκεανοῦ καὶ φθάνοντα μέχρι οὗ ἰσθμοῦ τῆς Πανάμας, καὶ τὰ Ἀλεγγάνεια εἰς τὰ ΝΑ. τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἀκρωτήρια τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ;

Ἄπ. Τὸ Φαρέβελλον εἰς τὴν Γροιλλανδίαν, τὸ τοῦ Ἀγίου Λουκά εἰς τὴν Καλλιφορνίαν, καὶ τὸ Παγωμένον εἰς τὸ ΒΑ. τῆς Ἀμερικῆς.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ χερτόνητοι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ;

Ἀπ. Ἡ Λαβραδωρίς καὶ ἡ Νέα Σκωτία εἰς τὴν Νέαν Βρεττανίαν, ἡ Φλωρίς εἰς τὰς Ἠνωμένους Πολιτείας, ἡ Ὑουκατάνη εἰς τὸ Μεξικὸν καὶ ἡ Ἀλάσκα εἰς τὸ ΒΔ. τῆς Βορ. Ἀμερικῆς.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ ποταμοὶ αὐτῆς ;

Ἀπ. Ὁ τοῦ Ἀγίου Λαυρεντίου, ἐκβαλλων εἰς τὸν ὁμώνυμον κόλπον, καὶ ὁ Μισσισιπής εἰς τὸν Μεξικανικὸν κόλπον.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰς ἐπιτημοτέρας λίμνας αὐτῆς.

Ἀπ. Ἡ τῶν Ὀρέων καὶ ἡ τῶν Ἀλωπέκων εἰς τὴν Νέαν Βρεττανίαν, ἡ Ὑπερ-έρα μετὰ τῶν ἄλλων τῶν ἠνωμένων μετ' αὐτῆς εἰς τὸ Β τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, καὶ ἡ Νικαράγουα εἰς τὴν Γουατεμάλαν.

ΑΡΚΤΩΑΙ ΧΩΡΑΙ, ΝΕΑ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ

Ἐρ. Ποῦ κεῖνται αἱ Ἀρκτῶαι Χῶραι καὶ ἐκ τίνων συνίστανται ;

Ἀπ. Αἱ Ἀρκτῶαι Χῶραι κατέχουσι τὸ Β. τῆς ἠπείρου· τούτων ἐπισ. μέρη εἶνε ἡ Σπιτσβέργη, συχνά ζομένη ὑπὸ τῶν Ρώστων, καὶ ἡ Γροιλλανδία, συχνά ζομένη ὑπὸ τῶν Δανῶν καὶ Ἀγγλων διὰ τὰς φαλαίνας· εἶνε δὲ τόποι ψυχροὶ καὶ κεκαλυμμένοι ὑπὸ πάγων.

Ἐρ. Ποῦ κεῖται ἡ Νέα Βρεττανία καὶ ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις ;

Ἄπ. Ἡ Νέα Βρεττανία κεῖται πρὸς Α. τῆς Ἀλάσκας καὶ πρὸς Ν. τῶν Ἀρκτῶν χωρῶν. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε ἡ Κουεβέκη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀγίου Λαυρεντίου, ἔδρα τῆς Νέας Βρεττανίας. Ὑόρκη ἐπὶ τῆς Ὀνταρίου λίμνης, πρωτ. τοῦ Καναδά.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ κάτοικοι τῶν Ἀρκτῶν χωρῶν καὶ τὸ κλίμα αὐτῶν ;

Ἄπ. Τὸ ΒΔ. αὐτῶν κατοικεῖται ὑπὸ Ἔσκιμῶν, λαῶν ἀνεξαρτήτων, ζώντων διὰ τῆς θήρας καὶ ἀλιείας. Ἐνταῦθα ὁ χειμῶν διαρκεῖ ἑννέα μῆνας, ἡ δὲ νύξ τοῦ γνωστοτέρου μέρους τῆς τέσσαρας μῆνας

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, οἱ κάτοικοι καὶ τὸ ἔδαφος τῆς Νέας Βρεττανίας ;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Νέας Βρεττανίας εἶνε 6,000 τετραγωνικὰ μυριάμετρα οἱ δὲ κάτοικοι ὑπὲρ τὰ 4 ἑκατομμύρια. Ταύτης τὰ Β. καὶ Δ. εἶνε ἐλώδη καὶ ψυχρά, τὰ δὲ Ν. καὶ ΝΑ. λίαν εὐφορα.

ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ;

Ἄπ. Αὗται πρὸς Β. ὀρίζονται ὑπὸ τῆς Νέας Βρεττανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Μεξικῶ καὶ τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσημότεραι αὐτῶν πόλεις;

Ἄπ. Βασιγκτῶν, πρωτ. τοῦ κράτους. Νέα Ὑόρκη, ἡ ἐμπορικωτέρα καὶ μᾶλλον κατοικουμένη αὐτῶν πόλις (950 χιλ. κατ.).

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς καὶ τὸ πολιτευμα αὐτῶν;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 85,000 τετραγωνικα μυριάμετρα, οἱ δὲ κάτοικοι 35 ἑκατομμύρια διαμαρτυρούμενοι διοικούμενοι δημοκρατικῶς· τὸ δὲ ἔδαφός τῆς παράγει ὅλα σχεδὸν τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης, ἔτι δὲ ἰνδικὴν καὶ ζαχαροκίλαμον, καὶ ἔχει μεταλλεῖα ἀφθονα χρυσοῦ, σιδήρου, μολύβδου, χαλκοῦ καὶ γαιανθράκων. Εἰς τὴν χώραν ταύτην προστεθῆ ἐσχίστως καὶ ἡ εἰς τὰ Βλ. κειμένη Ῥωσικὴ Ἀμερικὴ, ἐπονομασθεῖσα νῦν Ἀλάσκα καὶ ἔχουσα περὶ τὰς 100 χιλ. κατ.

ΜΕΞΙΚΟΝ ΚΑΙ ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ.

Ἐρ. Ποῦ κεῖται τὸ Μεξικὸν καὶ ἡ Γουατεμάλα;

Ἄπ. Τὸ Μεξικὸν κεῖται πρὸς Ν. τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἡ δὲ Γουατεμάλα πρὸς Ν. τούτου μέχρι τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Παναμάς.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσημότεραι πόλεις τοῦ Μεξικοῦ;

Ἄπ. Μεξικὸν (210 χιλ. κατ.), ἔδρα τοῦ κράτους καὶ ἐκ τῶν ὠραιωτέρων πόλεων τῆς Ἀμερικῆς, ἔχουσα λαμπροὺς ναοὺς.

Ἐρ. Τῆς δὲ Γουατεμάλας ποία εἶνε ἡ πρωτεύουσα ;

Ἄπ. Τῆς Γουατεμάλας πρωτ. εἶνε Γουατεμάλα.

Ἐρ Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα ;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 22,560 τετραγωνικά μυριάμετρα, οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ μὲν Μεξικοῦ 9 ἑκατ. τῆς δὲ Γουατεμάλας περὶ τὰ 3 ἑκατομμύρια, ἅπαντες δυτικοί, κυβερνώμενοι δημοκρατικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν ;

Ἄπ. Ὁ τόπος εἶνε εὐφορος, παράγων ζαχαροκάλαμον, κακάον, βανίλλην, ἰνδικόν, ξύλα βρυσίκα, καὶ ἔχων μεταλλεῖα ἀνεξάντλητα ἀργύρου καὶ χρυσοῦ· τὸ δὲ κλίμα εἶνε ὑγιεινὸν καὶ γλυκὺ, πλὴν τῶν παραλίων, ὅπου εἶνε νοσερόν.

ΝΟΤΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ.

Ἐρ. Δεῖξόν μοι τὰ ὄρια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Ἄπ. Ἡ Νότιος Ἀμερικὴ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανάμας καὶ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Νοτ. ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται αὕτη ;

Ἄπ. Εἰς 9 μέρη τὴν *Κολομβίαν*, *Γουάναρη*, *Περούβαν* καὶ *Βολιβίαν*, *Χιλῆν*, *Παταγονίαν*, *Λαπλάταν*, *Παραγουάνην*, *Οὐρουγουάνην* καὶ *Βρασιλίαν*.

(ΓΕΩΓΡ. ΤΩΝ ΠΑΙΔ.).

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ κόλποι καὶ οἱ πορθμοὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Ἀπ. Ὁ Μαρακάιβος εἰς τὸ Β. τῆς Κολομβίας, ὁ τῶν Ἀγ. Πάντων πρὸς Α. τῆς Βρασιλίας, ὁ Μέγας κόλπος πρὸς Α. τῆς Παταγονίας καὶ ὁ τῆς Παράμας. Πορθμὸς δὲ ὁ Μαγελλανικὸς μεταξύ Παταγονίας καὶ τῆς Γῆς τοῦ Πυρός.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Ἀπ. Αἱ Κορδιλλέραι τῶν Ἄνδεων, συνέχεια τῶν Βραχωδῶν ὄρεων, ἐκτεινόμεναι καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ἡπείρου. Ἐπ' αὐτῶν ἐπισ. ἡφαίστεια εἶνε τὸ Ἄντισανον, τὸ Κοτοπάξιον καὶ τὸ Κυμβόρασον.

Ἐρ. Τὰ δὲ ἀκρωτήρια αὐτῆς ποῖα εἶνε;

Ἀπ. Τὸ τοῦ Ἀγ. Ρόκου εἰς τὴν Βρασιλίαν, τὸ Ὄρνεον εἰς τὸ νότιον τῆς Παταγονίας, τὸ Παρθένιον εἰς τὸ Δ. τῆς Παταγονίας.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ καὶ αἱ λίμναι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Ἀπ. Ὁ Ἀμαζόνιος, ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ποταμῶν τοῦ κόσμου, καὶ ὁ Λαπλάτας εἰς τὸ νότιον τῆς Λαπλάτας. Λίμνη δ' εἰς τὴν Κολομβίαν ἡ Μαρακάιβος.

ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΚΑΙ ΓΟΥΥΑΝΗ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Κολομβίας καὶ εἰς πόσα διαιρεῖται ;

Ἄπ. Ἡ Κολομβία ὁρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Περουίας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ· διαιρεῖται δὲ εἰς τρεῖς δημοκρατίας ἀνεξαρτήτους· 1 τὴν *Βενεζουέλιαν*, πρωτ. *Καρακάς*· 2 τὴν *Νέαν Γρενάδα*, πρωτ. *Σανταφε δε-Βογότα* ἐπὶ ὄροπέδιου· 3 τὸν *Ἰσημερινόν*, πρωτ. *Κούιτον*.

Ἐρ. Ἡ δὲ Γουαῖνη ποῦ κεῖται καὶ πῶς διαιρεῖται ;

Ἄπ. Ἡ Γουαῖνη κεῖται εἰς τὰ ἀνατολικά τῆς Κολομβίας· διαιρεῖται δὲ εἰς Ἀγγλικήν, Γαλλικὴν καὶ Ὀλλανδικήν Γουαῖνην.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία τῆς Κολομβίας καὶ Γουαῖνης ;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 33,400 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. περὶ τὰς 750,000, θρησκεία δ' ἐπικρατοῦσα καθ' ἅπασαν τὴν Νότιον Ἀμερικὴν εἶνε ἡ καθολικὴ.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῶν δύο τούτων κρατῶν ;

Ἄπ. Ἡ Κολομβία ἔχει ὑψηλὰ ὄρη καὶ ἡφαίστεια· ἀμφότεραι ἔχουσι γλυκὺ καὶ υγιεινόν, πλὴν τῶν ὄρων, ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ κιτρινοθέρμη, καὶ ἔδωκεν παράγον κακάων· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα παν

ΠΕΡΟΥΙΑ ΚΑΙ ΒΟΛΙΒΙΑ,

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Περούας ;

Ἄπ. Τὰ ὄρια τῆς Περούας πρὸς Β. εἶνε ἡ Κολομ-
βία, πρὸς Ν. ἡ Λαπλάτα, πρὸς Α. ἡ Βρασιλία, πρὸς
ὁ Μεγας ὠκεανός. Διαιρεῖται δὲ εἰς *Κάτω Περούαν*
καὶ *Ἄνω Περούαν* ἢ *Βολιβίαν*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις ;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε *Λίμα* (160,000
τ.), πρωτ. τῆς Κάτω Περούας. *Χουκισάκα* (80
κατ.), πρωτ. τῆς Βολιβίας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός καὶ τὸ πολίτευ-
μα αὐτῶν ;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 32,300 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ.
4,200.000 σχηματίζουσι δὲ δύο δημοκρατίας ἀνεξαρτήτους ἀπ'
ἀλλήλων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;

Ἄπ. Ἡ χώρα διαιρεῖται ὑπὸ τῶν ὄρων εἰς δύο, καὶ τὸ μὲν
ἔνε εὐφορον. παράγον οἶνον, φοίνικας, ζαχαροκάλα-
μα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Κολομβίας. ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα
αὐτοῦ.

ΧΙΛΗ.

Ἐρ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Χιλὴ;

Ἄπ. Ἡ Χιλὴ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Περουσίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Λαπλάτας καὶ τῆς Παταγονίας, πρὸς Ν. καὶ Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Σαιντιάγος*, πρωτ. τοῦ κράτους, εἰς θέσιν ὠραίαν. Εἰς τὴν Χιλὴν ἀνήκουσι καὶ αἱ νῆσοι *Χιλόαι*.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, τὸ πολίτευμα, τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 3,370 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτοικοι ὑπὲρ τὰ 2 ἑκατ. διοικούμενοι δημοκρατικῶς. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε γλυκὺ καὶ ὑγιεινόν, τὸ δὲ ἔδαφος παράγει τὰ πλεῖστα τῶν προϊόντων τοῦ Νέου Κόσμου.

ΠΑΤΑΓΟΝΙΑ.

Ἐρ. Δειξόν μοι τὰ ὄρια τῆς Παταγονίας.

Ἄπ. Τὰ ὄρια τῆς Παταγονίας πρὸς Β. εἶνε ἡ Λαπλάτα, πρὸς Ν. ὁ Μαγελλανικὸς πορθμός, πρὸς Α. ὁ Ἀτλαντικὸς, πρὸς Δ. ἡ Χιλὴ καὶ ὁ Μέγας ὠκεανός.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις περὶ Παταγόνων;

Ἄπ. Οἱ Παταγόνες (200,000) εἶνε καλοὶ ἵππεες,

ζῶσι δὲ διὰ τῆς θήρας καὶ ἀλιείας, καὶ διοικοῦνται ὑπὸ ἰδίων ἡγεμόνων.

Ἐρ. Ποίας νήσους ἔχει τὸ νότιον αὐτῆς ;

Ἄπ. Εἰς τὸ νότιον τῆς Παταγονίας εἶνε ἡ Γῆ τοῦ Πυρός, ἄκαρπος, ἡφαιστειώδης καὶ ψυχρά, ἡ Γῆ τῶν Κρατῶν, αἱ Μαλουάιναι, ἡ Νέα Γεωργία κλ.

ΛΑΠΛΑΤΑ, ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ, ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Λαπλάτας ;

Ἄπ. Τὰ ὄρια τῆς Λαπλάτας πρὸς Β. εἶνε ἡ Βολιβία, πρὸς Ν. ἡ Παταγονία, πρὸς Δ. ἡ Χιλή· τὰ δὲ ἀνατολικά αὐτῆς ὄρια πλὴν τῆς Βρασιλίας κατέχουσιν ἡ Παραγουάη καὶ Οὔρουγουάη.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπιστ. αὐτῶν πόλεις ;

Ἄπ. Βενενοσάυρες, πρωτ. τῆς Λαπλάτας, μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις. Ἀνάληφικ, πρωτ. τῆς Παραγουάης. Μοντεβίδεον, πρωτ. τῆς Οὔρουγουάης.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν ;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 2,400 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 4 ἑκατ. κυβερνώμενοι δημοκρατικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ζῶα τῆς χώρας ;

Ἄπ. Τὰ νότια αὐτῆς ἔχουσι πολλὰς ἐρήμους, εἰς δὲ τὸ ἀνα-

τολικόν τῶν ὀρέων αἱ πεδιάδες τῆς εἶνε εὐφοροί· ἔχει δὲ πλῆθος ἀγρίων βοῶν, ἵππων καὶ κροκοδείλων.

ΒΡΑΣΙΛΙΑ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βρασιλίας;

Ἄπ. Ἡ Βρασιλία πρὸς Β. ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, τῆς Γουαϊάνης καὶ τῆς Κολομβίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Λαπλάτας καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Περουίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Βρασιλίας;

Ἄπ. *Ριοιανείρον*, πρωτ. τοῦ κράτους, ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα τὸν ἀσφαλέστερον λιμένα τοῦ κόσμου καὶ 420 χιλ. κατ.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, τὸ πολίτευμα, τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Βρασιλίας εἶνε 75,160 τετρ. μυρ. ἴση σχεδὸν μὲ τὴν τῆς Εὐρώπης, οἱ δὲ κάτ. 7 1]2 ἑκατ. ὦν τὸ ἥμισυ μαῦροι καὶ δοῦλοι διοικούμενοι ὑπὸ αὐτοκράτορος συνταγματικοῦ. Τὸ βόρειον τῆς χώρας εἶνε ἐλώδες, τὸ νότιον ὄρεινόν ἀλλ' ὑγεινὸν καὶ εὐφορον, ἔχον μεταλλεῖα χρυσοῦ, τοπαζίου, ἀδαμάντων καὶ ἄπειρα ἄγρια ζῷα.

ΔΥΤΙΚΑΙ ΙΝΔΙΑΙ.

Ἐρ. Τί λέγονται Δυτικαὶ Ἰνδίαι;

Ἄπ. Αἱ *Ἀντίλλαι* καὶ αἱ *Βαχαμικαὶ νῆσοι*.

'Ερ. Ποῦ κεῖνται αἱ Ἀντίλλαι καὶ πῶς διαίρουνται ;

'Απ. Εἰς τήνεῖσοδον τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου διαίρουμεναι εἰς Μεγάλας καὶ Μικράς Ἀντίλλας.

'Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ μεγάλας Ἀντίλλαι ;

'Απ. Ἡ Κοῦβα, νῆσος εὐφορωτάτη, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἰσπανούς, πρωτ. Ἀβάνα. Ἰαμάικα, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλους. Αἴτη, σχηματίζουσα ἰδίαν δημοκρατίαν. Πορτόρικον, ἀνήκον εἰς τοὺς Ἰσπανούς.

'Ερ. Αἱ δὲ Μικραὶ Ἀντίλλαι εἰς ποίους ἀνήκουσιν ;

'Απ. Εἰς τοὺς Γάλλους, Ἀγγλους, Ὀλλανδούς, Ἰσπανούς καὶ Σουηδούς.

'Ερ. Τί γνωρίζεις περὶ τῶν Βαχαμικῶν νήσων ;

'Απ. Αὗται οὖσαι περὶ τὰς 80, ἀνήκουσιν εἰς τοὺς Ἀγγλους· τούτων ἡ Σανσαλβάδωρ ἀνεκαλύφθη πρώτη ὑπὸ τοῦ Κολόμβου.

'Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν ;

'Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 2,576 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 4,500,000, οἱ πλεῖστοι καθολικοί. Δύο ὥραι τοῦ ἔτους διακρίνονται ἔνταῦθα, ἡ ξηρὰ καὶ ἡ βροχερά. Ὁ δὲ τόπος πάσχει ὑπὸ τρομερῶν θυελλῶν, σεισμῶν καὶ τῆς κιτρινοθέρμης.

ΩΚΕΑΝΙΑ.

Ἐρ. Τί λέγεται Ὀκεανία καὶ πῶς διαιρεῖται ;

Ἀπ. Ὀκεανία λέγεται τὸ σύνολον τῶν νήσων, αἵτινες εἶνε διεσπαρμέναι κατὰ τὸν Μέγαν ὠκεανόν· διαιρεῖται δὲ εἰς 4, τὴν *Μαλαισίαν*, *Μελανησίαν*, *Μικρονησίαν* καὶ *Πολυνησίαν*.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις ἐν γένει περὶ αὐτῆς ;

Ἀπ. Ἡ Ὀκεανία θεωρεῖται τὸ πέμπτον μέρος τοῦ κόσμου. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 107,570 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κατ' ὑπερ- τὰ 35 ἑκατ. διηρημένοι εἰς δύο φυλάς τὴν Μαλαϊκὴν διεσπαρ- μένην εἰς τὴν Μαλαισίαν, Μικρονησίαν καὶ Πολυνησίαν, καὶ τὴν Νιγριτικὴν τῆς Ὀκεανίας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἰς τὴν Ὀκεανίαν;

Ἀπ. Ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἶνε ὁ φετιχισμὸς, ἀλλ' ὑπάρ- χουσι καὶ μωαμεθανοί, καὶ ὁ χριστιανισμὸς δὲ ἀδιάκόπως εἰσά- γεται διὰ τῶν ἱεραποστόλων.

ΜΑΛΑΙΣΙΑ.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ἀρχιπελάγη καὶ τὰς νήσους τῆς Μα- λαισίας.

Ἀπ. Ἡ Μαλαισία κατέχουσα τὸ ΒΔ. τῆς Ὀκεα- νίας περιλαμβάνει 5 ἀρχιπελάγη· τούτων ἐπισ. νῆσοι εἶνε ἡ *Μανίλλη*, ἡ ἐπισ. τῶν *Φιλιππίνων*, ἀνηκουσῶν εἰς τοὺς Ἴσπανούς, καὶ ἡ *Μινδάναος*.

Σουμάτρα, ἀπέναντι τῆς Μαλάκας ἔχουσα πόλιν Ἀχέμην, ἀνήκουσαν εἰς τοὺς Ὀλλανδοὺς.

Ἰαύα, πόλις Βαταντα, ἔδρα τῶν Ὀλλανδικῶν κτήσεων.

Βόρνεος, μὲ ὁμών. ἐμπορικωτάτην πόλιν, νῆσος εὐφορωτάτη ἀλλὰ καὶ νοσώδης κατοικουμένη ὑπὸ ἀγρίων λαῶν· ἐν αὐτῇ ζῆ καὶ ὁ πίθηκος Οὐραγγουτάγγης.

Μολοῦκαι, ἀνήκουσαι εἰς τοὺς Ὀλλανδοὺς.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς Μαλαισίας ;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι τῆς Μαλαισίας εἶνε 30 1]2 ἑκατ. τὸ δὲ ἔδαφος αὐτῆς εἶνε ὀρεινὸν καὶ ἠφαιστειῶδες, ἀλλὰ ἴσαν εὐφορον, παράγον ἀρώματα· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ ἀδαμάντων.

ΜΕΛΑΝΗΣΙΑ.

Ἐρ. Ποίας νήσους περιλαμβάνει ἡ Μελανησία;

Ἄπ. Ἡ Μελανησία περιλαμβάνει τὴν Νέαν Γουινέαν, τὴν Τασμανίαν, πολλὰς ἄλλας νήσους, καὶ τὴν Αὐστραλίαν ἢ νέαν Ὀλλανδίαν. Αὕτη εἶνε ὄχι πολὺ εὐφορος καὶ κατοικεῖται ὑπὸ νιγριτῶν τῆς Ὀκεανίας, ἀθλίων ὄντων· ἐξάγει δὲ μοσχοκάρυα, σιδηρόξυλα, ἔβενον καὶ τρέφει πολλὰ πτηνὰ τὰ ὀνομαζόμενα παραδείσια.

